

? X

Дотримання основних засад ведення Державного реєстру виборців

Проблеми Перспективи Рекомендації

 Логин:

Пароль:

[Далее](#)

Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України»

Дотримання основних засад ведення
Державного реєстру виборців

Проблеми Перспективи Рекомендації

 Логин:

Пароль:

ББК
Т
УДК

ДОТРИМАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСАД ВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ: ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, РЕКОМЕНДАЦІЇ

Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» - ред. Бринош І.В.
- Одеса, 2011. - 76 с.

Авторський колектив: Бринош І.В., Бойко А.М.

Видання вміщує два блоки інформації, котра адресована різним цільовим групам.

Перший (основний) блок складають результати моніторингу дотримання основних засад ведення Державного реєстру виборців в Одеській області, який проводився Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» протягом 2010-2011 років. Окрім висвітлення основних проблем з веденням виборчого реєстру, їх масштабів та причин, в розділі також представлені результати громадського обговорення виявлених проблем, напрацьовані рекомендації стосовно їх усунення та (або) мінімізації. В першу чергу, дана інформація буде корисна співробітникам органів державної влади та місцевого самоврядування, представникам політичних сил, експертам, науковцям, журналістам та громадським діячам.

Другий (додатковий) блок створений безпосередньо для виборців і носить прикладний характер. Опис процедури уточнення виборцями даних виборчого реєстру, чинне законодавство, зразки документів та актуальні контакти органів Реєстру виборців допоможуть громадянам більш ефективно реалізувати своє виборче право в майбутньому.

Брошура розповсюджується безкоштовно. Електронний варіант видання, а також іншу актуальну інформацію з виборчої проблематики, Ви зможете знайти на Інтернет-ресурсах Одеської обласної організації ВГО Комітет виборців України www.cvu.od.ua та www.izbirkom.od.ua.

Ця брошура видана в рамках реалізації проекту Одеської обласної організації ВГО Комітет виборців України «Моніторинг дотримання основних засад ведення Державного реєстру виборців: стан, проблеми, шляхи вирішення», за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

Висловлені у виданні думки є авторськими, являються відповідальністю ООО ВГО КВУ і не обов'язково відображають погляди МФ «Відродження».

Зміст

Вступне слово	4
----------------------	----------

Результати моніторингу:

Якісний реєстр виборців, як умова реалізації виборчого права	6
--	----------

Стан дотримання основних засад ведення державного реєстру виборців в Одеській області	11
---	-----------

Можливості публічного контролю виборців за веденням виборчого реєстру	22
---	-----------

Результати громадського обговорення проблем і перспектив реєстру виборців	25
---	-----------

Рекомендації	31
--------------	-----------

Відкрите звернення про недопущення скорочення штатної чисельності органів ведення державного реєстру виборців	33
---	-----------

На допомогу виборцям:

Не хочеш втратити право голосу на наступних виборах? Перевір свої дані в реєстрі виборців!	36
--	-----------

Законодавство	39
---------------	-----------

Контакти органів державного реєстру виборців	56
--	-----------

Корисні веб-ресурси	60
---------------------	-----------

Зразки документів	61
-------------------	-----------

Інформація про Одеську обласну організацію ВГО “Комітет виборців України”	72
--	-----------

ВСТУПНЕ СЛОВО

Питання якості даних Реєстру виборців і похідних від нього списків виборців, залишається однією з ключових «традиційних» проблем всіх, без виключення, виборів. Адже саме вона безпосередньо впливає як на реалізацію виборчого права конкретних громадян, так і на законність та демократичність виборчого процесу вцілому.

Як правило, увага державних органів, політичних сил та громадськості до згаданих проблем неймовірно зростає лише під час швидкоплинного виборчого процесу. Але, з багатьох причин, проблема не **вирішується**, а лише **констатується** (на жаль, нею часто просто **маніпулюють**). Після закінчення виборів, тема зі списками виборців та виборчим реєстром взагалі **забувається**. Незважаючи на те, що зберігається реальна потенційна небезпека зіткнутися з аналогічними проблемами якості виборчого реєстру і списків виборців вже на наступних виборах.

Одеська обласна організація ВГО Комітет виборців України вже понад 15 років здійснює комплексний моніторинг виборчих кампаній всіх рівнів в регіоні. Під час кожних виборів, в тому числі останніх президентських та місцевих, проблема якості виборчого реєстру і похідних від нього списків виборців стояла дуже гостро. Наразі, для гарантування виборчих прав наших співгромадян, очевидною є **необхідність системних змін** в цій сфері.

Спираючись на існуючий досвід моніторингу виборчих процесів, нашою організацією було розроблено проект під назвою «Моніторинг дотримання основних засад ведення Державного реєстру виборців: стан, проблеми, шляхи вирішення», який отримав фінансову підтримку Міжнародного фонду «Відродження» (Програма «Посилення впливу громадянського суспільства»).

В рамках зазначеного проекту, Одеською організацією Комітету виборців України протягом кінця 2010 - початку 2011 року було проведено системний моніторинг дотримання основних засад ведення Державного реєстру виборців в Одеській області. Метою моніторингу було виявлення і локалізація проблем з дотриманням основних засад ведення Державного реєстру виборців, розробка спільно з органами державної влади рекомендацій щодо їх подолання (або принаймі мінімізації), апробація можливостей та ефективності публічного контролю виборців за веденням виборчого реєстру.

Ми сподіваємося, що вміщені в цьому виданні результати моніторингу та практичні рекомендації виборцям, стануть основою та поштовхом до розробки ефективних механізмів більш повної реалізації виборчих прав громадян, що безумовно сприятиме зростанню рівня демократичності виборчих процесів в Україні.

Анатолій Бойко
голова Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України»

Ігор Бринош
керівник юридичного відділу Одеської обласної організації
ВГО «Комітет виборців України»

РЕЗУЛЬТАТИ МОНІТОРИНГУ

ЯКІСНИЙ РЕЄСТР ВИБОРЦІВ, ЯК УМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ВИБОРЧОГО ПРАВА

Одним з ключових принципів інституту демократичних виборів є принцип загальних виборів. Однак, володіння виборчим правом далеко не завжди означає наявність реальної можливості його реалізувати. Для того, щоб кожен виборець міг скористатися своїм правом голосу, повинні існувати необхідні для цього умови. І однією з таких найважливіших умов є ЯКІСНЕ ведення виборчого реєстру та ЯКІСНЕ формування списків виборців.

Формування списків виборців є правовим способом підтвердження виборчих прав громадян. Саме на основі списку виборців відбувається процедура отримання бюлетеня і як результат - сам акт волевиявлення. Списки виборців формуються, як правило, під конкретну виборчу кампанію і мають тимчасовий характер.

Значення списків та Реєстру виборців, як найважливішої умови реалізації права голосу неможливо переоцінити.

У світовій практиці, списки виборців за формою вираження поділяються на два види: традиційно-паперові та електронні. У тій чи іншій формі електронні реєстри виборців створені та функціонують в багатьох країнах, зокрема в Австралії, Бразилії, Німеччині, Індії, Ірландії, Казахстані, Канаді, Мексиці, Нідерландах, Норвегії, Російській Федерації, Швейцарії, Фінляндії. У 2011 році електронний реєстр виборців планують впровадити в сусідній Молдові. Електронних списків поки значно менше, проте тенденція до їх впровадження чітко виражена. Принаймні, якщо не замість традиційно-паперових, то хоча б паралельно з ними.

В Україні виборчий реєстр на законодавчому рівні був затверджений в 2007 році, коли було прийнято Закон України «Про Державний реєстр виборців» (передбачав запровадження загальнонаціонального Державного Реєстру виборців - ДРВ).

Списки виборців класифікуються і за способом їх формування. Наприклад, такі країни, як Аргентина, Бельгія, Бразилія, Венесуела, Німеччина, Росія, Швейцарія, Швеція, дотримуються порядку автоматичного включення в списки виборців громадян, що досягли повнолітнього віку (т.з. державно-ініційований спосіб). А такі країни, як США, Канада та Великобританія, встановили у своєму законодавстві добровільний принцип входження громадян в списки виборців (т.з. індивідуально-ініційований спосіб).

Державний Реєстр виборців - це постійно діюча автоматизована інформаційно-телекомунікаційна система (банк даних), спрямована на збір, збереження та обробку інформації про всіх виборців країни. Причому така інформація змінюється в актуальному часовому режимі (наприклад, громадянин виповнилося 18 років - інформацію внесли, громадянин помер - запис виключили і т.п.).

Таким чином, виборчий реєстр являє собою актуальну базу виборців України, яка ведеться в режимі on-line, та в будь-який час, в будь-якому органі ведення реєстру можна роздрукувати для будь-яких видів виборів та референдумів актуальні списки виборців. Також можливе використання даних Реєстру для надання статистичної інформації щодо кількісних характеристик виборчого корпусу на відповідній території на офіційні запити органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, ЦВК, тервиборчкомів, а також для проведення перевірки відомостей про виборців та публічного контролю за веденням Реєстру.

Як єдина база даних, доступ до якої здійснюється через закриту віртуальну приватну мережу, Реєстр почав діяти з березня 2009 року. 29 вересня 2009 року Державний реєстр виборців був введений в постійну (промислову) експлуатацію і саме цю дату вважають днем народження українського реєстру виборців. Того ж року Державний реєстр виборців було визнано кращим ІТ проектом України 2009 року за версією компанії Cisco Systems Inc, світового лідера у галузі мережевих технологій.

Система дає можливість здійснювати включення до Реєстру всіх виборців, незалежно від їх місцезнаходження, забезпечує цілісність даних та одноразовість включення виборців до реєстру. У системі Реєстру виборців використані найсучасніші засоби захисту від несанкціонованого доступу, зловживання доступом і незаконним використанням персональних даних, діє комплексна система захисту інформації на рівні кожного органу Реєстру.

У Реєстрі виборців фіксуються деякі паспортні дані громадян, зокрема:

- прізвище, ім'я, по батькові;
- дата народження;
- місце народження (не фіксується в списках під час виборів);
- адреса проживання (виборча адреса).

Крім цього, до Реєстру вносяться деякі інші ідентифікаційні та службові персональні дані виборця, а також персональні дані, що визначають місце та умови голосування виборця. Зокрема, відомості про постійну нездатність виборця самостійно пересуватись, дата набуття або припинення громадянства України тощо.

Станом на останній час, система органів Державного реєстру виборців охоплює 755 відділів ведення (безпосередньо в Одеській області - 36 відділів), 27 відділів адміністрування, Службу розпорядника Державного реєстру виборців. В органах Реєстру працює понад 2500 співробітників, які в реальному режимі часу мають доступ до централізованої бази даних Реєстру.

ЯКІСНИЙ РЕЄСТР ВИБОРЦІВ, ЯК УМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ВИБОРЧОГО ПРАВА

Проте, реєстр виборців - це не тільки і не стільки інформаційно-телекомунікаційна система. Це цілий комплекс системних заходів та дій державних органів.

По-перше, **це трирівнева система органів Реєстру виборців**: Центральна виборча комісія як розпорядник Реєстру - регіональні органи адміністрування Реєстру - органи ведення Реєстру.

По-друге, **це алгоритм постійної актуалізації персональних даних Реєстру**, який базується на щомісячному наданні органам ведення Реєстру відомостей про виборців місцевими органами державної влади та місцевого самоврядування.

Станом на 01.03.2011 року, за даними Державного реєстру виборців, кількість виборців в Україні становила 36 364 006 осіб. Ці дані оновлюються щоденно, в результаті постійної актуалізації бази даних Реєстру органами ведення Державного реєстру виборців. Щомісяця Центральна виборча комісія на своєму сайті, в розділі “Відомості про кількість виборців”, розміщує актуальну інформацію про кількість виборців у розрізі регіонів України та органів ведення Реєстру (<http://www.cvk.gov.ua/drv/vybortsil/>).

Крім того, база даних Реєстру виборців містить відомості про 1400 тисяч померлих виборців, понад 9 тисяч записів про недієздатних і т.д. В базі даних Реєстру зібрана також інформація щодо 345 тисяч вулиць і близько 9 мільйонів будинків.

Всі дані до виборчого реєстру вносяться відділами ведення Реєстру, які створено в кожному районі та містах обласного значення, а також у районах в містах обласного значення, містах Києві та Севастополі та МЗС. Інформацію про виборців відділ ведення ДРВ отримує від розташованих на відповідній території суб'єктів подання відомостей:

- органу Міністерства внутрішніх справ («паспортний стіл»);
- органу Міністерства юстиції (РАЦС);
- військових частин (щодо військовослужбовців строкової служби);
- установ виконання покарань (виправних колоній та тюрем);
- органів охорони здоров'я, установ соціального захисту, місцевих рад (щодо постійно нездатних самостійно пересуватися);
- районних (міських, міськрайонних) судів (щодо недієздатних);
- спеціалізованих закладів, які здійснюють облік бездомних громадян тощо.

Структура ДРВ

Для ефективної і демократичної реалізації активного виборчого права, формування та ведення виборчого реєстру має відповідати певним вимогам і принципам.

Згідно зі ст. 3 Закону України «Про Державний реєстр виборців», основними засадами ведення виборчого реєстру є:

- 1) *законність і пріоритет прав людини* (гарантує захист прав людини і громадянина, відповідність порядку ведення Реєстру Конституції, Законам України та міжнародними договорами);
- 2) *загальний характер Реєстру* (включення до Реєстру усіх виборців незалежно від місця проживання або перебування);
- 3) *повнота і цілісність відомостей Реєстру* (внесення до бази даних Реєстру повного обсягу відомостей про виборця, їх коректність, а також ведення бази даних в єдиному форматі);
- 4) *достовірність відомостей Реєстру* (наявність в органах Реєстру документального підтвердження даних);
- 5) *однократність включення виборця до Реєстру* (виборець може бути включений до Реєстру лише один раз за однією виборчою адресою і, відповідно, віднесений до однієї виборчої дільниці);
- 6) *постійність Реєстру* (відсутність терміну його функціонування);
- 7) публічний характер Реєстру (доступність для кожного виборця відомостей Реєстру);
- 8) *оновлюваність відомостей Реєстру* (періодична або ініціативна актуалізація бази даних);
- 9) *захищеність Реєстру* (забезпечення захисту бази даних Реєстру від несанкціонованого доступу, зловживання доступом тощо).

Порушення основних засад ведення Державного Реєстру виборців ставить під загрозу не тільки законність і демократичність усього виборчого процесу, а й реалізацію конституційного виборчого права кожного конкретного громадянина.

Таким чином, формування якісного виборчого реєстру та похідних від нього списків виборців є важливою складовою виборчого процесу, а також необхідною умовою і механізмом забезпечення права голосу кожного виборця.

*Ігор Бринош
керівник юридичного відділу
Одеської обласної організації
ВГО «Комітет виборців України*

СТАН ДОТРИМАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСАД ВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Моніторинг дотримання основних засад ведення Державного реєстру виборців (ДРВ) в Одеській області проводився протягом серпня 2010 - березня 2011 р., з підвищеною увагою під час місцевих виборів 2010 року.

Збір та аналіз інформації здійснювався з використанням максимально можливої кількості джерел:

- існуючої нормативно-правової бази, в тому числі і Постанов Центральної виборчої комісії, як розпорядника ДРВ;

- існуючої практики подібного моніторингу;

- публікацій у засобах масової інформації;

- 75 інформаційних запитів до ЦВК, органів адміністрування, ведення і оновлення ДРВ Одеської області. ЦВК і орган адміністрування Реєстру відповіли й надали певну інформацію, а з 36 органів ведення Реєстру виборців області відповіли 20, а необхідні дані надали лише 6 відділів (з чотирьох відділів ведення ДРВ м. Одеси інформацію не надав жоден). З 37 органів поновлення Реєстру виборців (територіальні органи МВС і Міністерства юстиції, виконавчі комітети міських рад і райадміністрацій, військові частини та установи Департаменту виконання покарань) - 23 відповіло, а необхідну інформацію надали лише 15 установ.

- особистого спостереження волонтерами і активістами Комітету виборців України за діяльністю обраних 12 органів ведення ДРВ в Одеській області;

- особистого звернення виборців (волонтерів та активістів Комітету виборців України) в 12 обраних органів ведення ДРВ в Одеській області з письмовими запитами про надання відомостей з Реєстру (всього понад 60 звернень);

- повідомлень офіційних спостерігачів від ВГО «Комітет виборців України» та журналістів газети «ІзбірКом» (більше 100 осіб по Одеській області) під час проведення комплексного моніторингу місцевих виборів 2010 року, а також інформації, отриманої від юридичної приймальної Одеської організації КВУ.

За результатами моніторингу, Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України», КОНСТАТУЄ:

1. Введена 29 вересня 2009 року в постійну (промислову) експлуатацію автоматизована інформаційно-телекомунікаційна система «Державний реєстр виборців», незважаючи на ряд значних проблем, підтвердила необхідність впровадження подібних систем і була практично апробована під час останніх президентських та місцевих виборів.

2. Рівень матеріально-технічного забезпечення органів ведення Державного реєстру виборців Одеської області в цілому знаходиться на належному рівні і дозволяє якісно вести Реєстр виборців.

Відповідно до Плану співробітництва між ЦВК та Координатором проектів ОБСЄ в Україні, відділи ведення реєстру отримали у безоплатне користування комп'ютерну техніку, співробітники пройшли відповідний курс навчання щодо ведення Реєстру. Надання технічної допомоги Центральній виборчій комісії для створення Державного реєстру виборців, проведення тренінгів для понад 90 тис. членів виборчих комісій напередодні президентських виборів 2010 року – це результати проекту, який реалізовувався протягом 2008 – 2010 років за участі Координатора проектів ОБСЄ в Україні, Європейського Союзу, Канадського агентства з міжнародного розвитку, Міжнародного агентства Республіки Ірландія «Irish Aid», Шведського агентства з міжнародного розвитку, та Фонду стратегічних програм Міністерства закордонних справ Великобританії.

Проте, існують значні проблеми зі штатною укомплектованістю відділів ведення ДРВ, які особливо проявилися в 2011 році.

У 2010 році існували окремі проблеми зі штатною укомплектованістю окремих органів ведення Реєстру (зокрема, замість передбачених 4 працювало 3 співробітники, була потреба у юрист-консультах). З початку 2011 року фіксується загальне зменшення штатної кількості працівників органів ведення реєстру виборців у зв'язку з адміністративною реформою і тотальними скороченнями у структурах влади.

Наприклад, у відділі ведення реєстру виборців Ізмаїльської міської ради Одеської області, замість передбачених 5 співробітників, наразі працюють лише 3 особи (виконком міськради намагався залишити всього 2-х працівників, але орган ведення реєстру не дав скоротити чисельність співробітників, принаймні, на даний момент). З усіх міських органів ведення ДРВ Одеської області, тільки в м. Южне збереглася повна кадрова комплектація.

Масштабного фактичного скорочення чисельності працівників органів ведення ДРВ поки немає, але відповідні проекти нових штатних розкладів, в яких такі скорочення передбачені, вже існують і можуть бути прийняті найближчим часом. У свою чергу, відділом адміністрування Державного реєстру виборців Одеської обласної державної адміністрації здійснюються зусилля зберегти існуючий кадровий ресурс відділів ведення ДРВ області. Зокрема, направлені відповідні звернення до районних адміністрацій та виконкомів міських рад з вимогами дотримуватися встановленої Кабінетом Міністрів України штатної чисельності органів ведення ДРВ. Проте, ситуація наразі залишається загрозливою.

Враховуючи, що обсяг робіт залишився на попередньому рівні (а в деяких аспектах навіть збільшився), подібні скорочення загрожують реальним зниженням якості роботи органів ведення реєстру виборців і, як наслідок, погіршенням якості самої бази даних виборців.

Крім того, в деяких відділах ведення Державного реєстру виборців після місцевих виборів 2010 року відбулися кадрові зміни безпосередньо серед керівництва (у м. Одесі з чотирьох органів ведення реєстру два отримали нових керівників). Це може бути пов'язане зі зміною влади і в подальшому може позначитись на ступені незалежності органів ведення реєстру виборців від адміністративного тиску. На сьогодні існує певна залежності органів ведення реєстру виборців від органів місцевої виконавчої влади та місцевого самоврядування, у складі яких вони створені і функціонують.

3. Стосовно організації роботи з виборцями - ситуація неоднозначна. З одного боку, державні органи роблять певні зусилля щодо інформування громадян про діяльність реєстру виборців, з іншого боку - роблять це переважно в ході виборчого процесу. За заявами деяких голів діючих територіальних виборчих комісій, інформацією про Державний реєстр виборців та його можливості, володіють не більше 10% виборців. Хоча й сама активність виборців невисока, навіть у період виборів.

Під час проведення місцевих виборів 2010 року, більшість органів ведення Реєстру виборців Одеської області забезпечили належні умови для прийому та інформування виборців. Зокрема, відкрили телефонні «гарячі лінії», обладнали інформаційні стенди з відповідними роз'ясненнями та зразками документів, постійно розміщували інформацію в ЗМІ (в тому числі і на Інтернет-ресурсах). Щоправда, були й окремі відділи ведення ДРВ, які не обладнали інформаційних стендів і не розмістили зразків документів (зокрема, відділ ведення реєстру Суворовської районної адміністрації Одеської міської ради). Нажаль, багато органів місцевої влади, у складі яких працюють органи ведення реєстру, не забезпечили можливості доступу до них інвалідів та виборців з обмеженими фізичними можливостями (сумну першість тут займає розташований на 4 поверсі, без ліфту Білгород-Дністровський районний відділ ведення ДРВ).

Щодо системної постійної роботи з виборцями, в тому числі і поза виборами, необхідно відзначити відділ ведення реєстру виборців Білгород-Дністровської міської ради (який за даними Центральної виборчої комісії увійшов до десятки кращих органів ведення реєстру в Україні). Білгород-Дністровський міський реєстр виборців активно співпрацює з відділом внутрішньої політики міськвиконкому, для виборців на постійній основі працює «гаряча» телефонна лінія з питань реєстру, в управлінні соцзахисту було встановлено спеціальний інформаційний стенд. З метою уточнення даних реєстру та активізації виборців, керівництво відділу ведення реєстру пішло альтернативним та дуже непростим шляхом - через кадрові служби підприємств міста. Подібний механізм спрацював результативно (ще більш перспективна можливість є в районних відділах ведення ДРВ - уточнювати дані реєстру через сільські ради, співробітники яких знають своїх виборців майже в обличчя). Відділом ведеться постійна робота і з тими органами і організаціями, які надають інформацію для періодичного оновлення даних реєстру виборців. Крім цього, Білгород-Дністровський міський реєстр виборців зумів переконати місцеву владу в необхідності додаткового фінансування для підготовки до місцевих виборів 2010 року і домігся виділення 8 000 грн. (інші і цього не мають).

4. Якість даних Державного Реєстру виборців безпосередньо означається на якості похідних від нього списків виборців, які надзвичайно важливі, як умова забезпечення активного виборчого права громадян. Введення Державного виборчого реєстру хоча і не вирішило всіх проблем, пов'язаних зі списками виборців, але все ж стало певним кроком вперед у реалізації принципу загальних виборів. Якість списків виборців на виборах є для Реєстру виборців своєрідним тестом ефективності, але, на жаль, залишається на досить низькому рівні.

Порівняти якість списків виборців під час останньої президентської кампанії і місцевих виборів 2010 року дуже складно, однак тенденція до поліпшення все-таки присутня. Принаймні, застосовуються заходи щодо недопущення прикрих помилок попередніх виборів. Наприклад, впровадження після першого туру президентських виборів практики обробки змін, які вносилися ДВК під час виборів до списків виборців та внесення їх у Держреєстр. За заявою багатьох керівників відділів ведення реєстру виборців і голів ТВК – це дійсно непогана можливість отримати зворотній зв'язок та уточнити реєстр.

Нам важко оцінювати практичне виконання відповідної Постанови ЦВК №197 від 01.02.2010 року, оскільки необхідні данні надали не всі адресати інформаційних запитів. Однак, очевидним є той факт, що реальний результат був там, де територіальні комісії та органи ведення реєстру спрацювали чітко, злагоджено і оперативно, незважаючи на невдоволення та нарікання деяких політичних сил.

Наприклад, за переданими окружною виборчою комісією ТВО № 143 документів за підсумками двох турів президентських виборів 2010 року, відділом ведення ДРВ Татарбунарської РДА було включено до реєстру 10 виборців, виключено - 6 виборців, внесені зміни до персональних даних 236 виборців; відділом ведення ДРВ Білгород -Дністровської міської ради включено до реєстру 306 виборців, виключено - 190 виборців.

На місцевих виборах 2010 року, органам ведення ДРВ Одеської області з великими труднощами вдалося отримати від територіальних виборчих комісій списки виборців для врахування внесених змін. В цьому аспекті необхідно відмітити низьку професійну кваліфікацію членів дільничних і територіальних виборчих комісій як взагалі, так і безпосередньо під час роботи зі списками виборців.

Разом з тим, незважаючи на зусилля органів державної влади, до ідеальних списків виборців нам ще далеко.

5. Важливим кроком, щодо підвищення ефективності ведення Реєстру виборців, стало прийняття 21 вересня 2010 нової редакції Закону України «Про державний реєстр виборців».

Зокрема, прогресивним є розширення терміну «виборча адреса», вдосконалення порядку внесення змін до реєстру за ініціативою виборця. Період періо-

дичного поновлення даних реєстру скорочений до одного місяця (замість одного кварталу), що повинно забезпечити більш ритмічний і більш високий рівень актуальності відомостей Реєстру (за логікою він повинен зрости у три рази), а також рівномірно розподілити навантаження на органи ведення Реєстру при обробці подань. Але з введенням щомісячного періодичного поновлення реєстру виборців зросло навантаження на органи ведення Реєстру, проте найбільше роботи додалося паспортним столам.

Разом з тим, представники органів МВС вбачають у щомісячній актуалізації даних реєстру і певну загрозу. Наприклад, протягом місяця паспортний стіл за місцем вибуття може не встигнути зняти з реєстрації виборця, а аналогічна структура за місцем прибуття — вже зареєструвати. В результаті, обидва паспортних столи подадуть органам ведення реєстру цього виборця - і з'явився черговий «двійник». Таким чином, в аспекті щомісячного періодичного поновлення ДРВ необхідно чітко налагодити процедурну і організаційну частину, забезпечити необхідну взаємодію всіх причетних до процесу органів і організацій.

6. Фактів порушень таких більш загальних принципів ведення Реєстру виборців, як законність і пріоритет прав людини, загальний характер, постійність і захищеність, проведеним моніторингом не зафіксовано.

Однак, разом з тим, такі принципи як повнота, достовірність, цілісність і однократність включення виборця, а також поновлюваність реєстру, при веденні ДРВ неодноразово порушувалися. Недотримання саме цих принципів особливо небезпечно як з точки зору реалізації права голосу кожного конкретного виборця, так і для демократичності виборчого процесу в цілому. Основною причиною порушень зазначених принципів ведення реєстру була низька якість первинної інформації, яка, в основному, надходила від органів Міністерства внутрішніх справ (паспортних столів).

Особливо красномовно порушення вказаних принципів оголилися в період виборчого процесу місцевих виборів 2010 року. Саме в цей період, недотримання зазначених принципів прямим чином позначилося на якості списків виборців, і, як результат, зробило неможливим реалізацію конституційного права голосу для багатьох виборців.

Протягом останнього тижня перед днем виборів, і особливо масово в день голосування 31 жовтня 2010 року, до юридичної приймальної Одеської обласної організації Комітету виборців України надходили численні скарги і звернення виборців, кандидатів та їх довірених осіб. Майже в половині випадків подібних звернень, мова йшла про незадовільну якість списків виборців на місцевих виборах. Заявники обурювалися як присутністю у списках виборців «мертвих душ» та сторонніх виборців за своєю виборчою адресою, так і відсутністю в списках квартир та цілих будинків (або ж навпаки - існуванням «міфічних» адрес).

7. Основні проблеми при веденні реєстру виборців, які ставлять під загрозу демократичність виборчого процесу і створюють підставу для різноманітних зловживань:

➤ **наявність «двійників».**

Проблема так званих «двійників» - це наявність у Реєстрі кратних записів про одного і того ж виборця. За інформацією Центральної виборчої комісії, всього на початковій стадії функціонування Реєстру таких «двійників» було попередньо встановлено близько 605 тисяч. Для ілюстрації такого обсягу робіт ЦВК наводить приклад підготовки постанови про виключення з бази даних перших 100 тис. «двійників» - документ займав 9 тис. сторінок друкованого тексту дев'ятим розміром шрифту.

Причини такої ситуації були закладені і організаційно. Наприклад, у реєстрі може відбуватися таке «двоїння» виборця - один виборець має два записи (згідно з даними Міністерства внутрішніх справ і відповідно до даних Міністерства юстиції). Це відбувається у випадку, коли інформація Міністерства юстиції і Міністерства внутрішніх справ щодо одного й того ж виборця не збігається між собою і починає існувати паралельно. Наприклад, подання про зміну прізвища (імені або по батькові) приймається відповідним відділом ведення реєстру виборців, а інформація про зміну паспорта не надходить (відповідно, запис у реєстрі на попереднє прізвище продовжує існувати).

У той же час, органи ведення реєстру постійно вживають заходи щодо нейтралізації вказаних загроз. Наприклад, відділом ведення ДРВ Ренійської РДА Одеської області, лише за 2009 рік було видано 11 наказів начальника відділу про знищення записів кратних включень щодо 92 виборців.

Така робота дає певні плоди — «двійників» поступово стає менше. Однак, необхідно усунути саму можливість подібного дублювання, шляхом погодження процедур між різними інстанціями, що надають інформацію до ДРВ.

➤ **наявність «мертвих душ».**

Нажаль, часто реєстр виборців «видає» небіжчиків як повноцінних виборців, відповідно, ця інформація потрапляє до списків виборців і в результаті на виборчих дільницях у нас виходить цілковита плутанина. Діти, з вражаючою постійністю, «зустрічають» у списках виборців на дільниці давно (років 20 - 25) померлих батьків, а журналісти жартують, що «біля дільниці мертві з паспортами стоять».

Наприклад, 31 жовтня 2010 року до юридичної приймальної Одеської обласної організації Комітету виборців України звернулася мешканка центральної частини м. Одеси Татарчук Валентина Петрівна, котра себе в списках виборців не виявила (незважаючи на постійне проживання за своєю адресою більше 20 років). Натомість, в списках значився померлий 8 років тому її чоловік, Татарчук Андрій Валентинович. На жаль, такі факти не поодинокі.

Проблема посилюється ще й тим, що якщо за допомогою програмних можливостей Реєстру виборців «двійників» можна видалити, то «мертві душі» просто так не «почистиш». Тут потрібні вже спільні зусилля низки структур. Наприклад, в 2009 році під час централізованої розсилки іменних повідомлень виборцям, Татарбунарське відділення «Укрпошти» повернуло до місцевого відділу ведення реєстру 1304 іменних повідомлення через неможливість вручення їх виборцям. За підсумками подальшої спільної перевірки відділу реєстру виборців, сектору громадянства, міграції та реєстрації фізичних осіб місцевого райвідділу МВС, відділу РАЦС районного управління юстиції та відповідних сільських рад - 75% з цієї кількості виборців фактично не проживали за вказаною адресою, а 25% (326 осіб) - виявилися тими самими «мертвими душами».

► наявність «неіснуючих адрес та невідомих виборців».

Проблема насправді гостра, оскільки дає широкий простір для маніпуляцій з голосами виборців і безпосередньо результатами голосування (особливо на місцевих виборах, коли кілька десятків голосів можуть вирішити результат виборів).

Наприклад, за інформацією юридичної приймальної Одеської організації КВУ, прийшовши на місцевих виборах на одну з одеських виборчих дільниць, виборець у виборчому списку за адресою своєї самостійної приватизованої на одного власника квартири (м. Одеса, вул. Комітетська 7/ 9) - виявив ще шість невідомих йому виборців.

Більш глобальна проблема - гуртожитки, в яких зареєстровані сотні людей, що вже давно фактично там не проживають (наприклад, гуртожиток у м. Білгород-Дністровський по вул. Шабська, 77). Ще гостріше стоїть питання з військовими частинами, які давно розформовані, проте в т. з. ДОСах зареєстровані сотні виборців, які фактично незрозуміло де проживають. Наприклад, в одній з таких військових частин м. Білгород-Дністровський, зареєстровано 540 виборців. Паспортний стіл зобов'язаний подати таких виборців до ДРВ, хоча всім зрозуміло, що реально цих людей давно за цією адресою немає і не буде.

Звідси і з'являються загрози для виборчого процесу. Наприклад, за день до дня виборів 31 жовтня 2010 року, до юридичної приймальної Одеської обласної організації Комітету виборців України звернувся кандидат на посаду селищного голови с. Хлібодарське Одеської області. Останній вказав, що за неіснуючою адресою вул. Артилерійська, 43 (раніше знаходилася військова частина), у списках виборців «числиться» близько 400 виборців. Кандидат реально побоювався маніпуляцій зі списками, бо для виборів селищного голови у разі фальсифікації — ця кількість виборців критична.

СТАН ДОТРИМАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСАД ВЕДЕННЯ
ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ

➤ **наявність «помилки та описок».**

Всі, хто безпосередньо зустрівся з Реєстром виборців, в тому числі і самі співробітники органів ДРВ, вказують на велику кількість дрібних помилок та описок. Наведений ЦВК приклад вже став хрестоматійним: при написанні імені «Олександр» у ДРВ було виявлено 94 варіанти різних помилок, а при написанні назви вулиці «9 Травня» - 27. Стурбованість викликає уточнення імен і прізвищ виборців, особливо при перекладі їх на українську мову.

Що стосується реалій Одеської області, то у квітні 2010 року в результаті заходів відділу ведення реєстру Татарбунарської РДА по коригуванню помилок і знищенню некоректних записів - програмними засобами реєстру виборців було виявлено 1796 помилок, допущених в місці народження виборців.

Статус	Ред.	Сорт. ПІБ	Регіон	Прізвище	Ім'я	По батькові	Дата народження	Місце народження
✓	-	1	Зп	Рибка	Євген	Михайлович	23.05.1921	
✓	-	2	Зп	Рибка	Євген	Михайлович	23.05.1971	

Джерело: ЛІГАБізнесІнформ

5@DRV.GOV.UA | Козлов І.Б. [Працівник Служби розпорядника Реєстру, Адміністратор]

аріанти написання назви вулиці "9 Травня" та власного імені "Олександр"

9 Травня	АЛЕКАНДР	ОЛЕКВАНДР	ОЛЕКСАНДЕР	ОЛЕКСАННДР
9 до Травня	АЛЕКАСАНДР	ОЛЕКВСАНДР	ОЛЕКСАНДИР	ОЛЕКСАНР
9 Мая	АЛЕКАСНДР	ОЛЕКЕКСАНДР	ОЛЕКСАНДІ	ОЛЕКСАНРД
9 травня	АЛЕКСАНДР	ОЛЕКЕСАНДР	ОЛЕКСАНДР	ОЛЕКСАНРДР
9 травя	АЛЕКСАДР	ОЛЕКІАНДР	ОЛЕКСАНДЛР	ОЛЕКСЕНДР
9. Травня	АЛЕКСАІД	ОЛЕККСАНДР	ОЛЕКСАНДО	ОЛЕКСАНДР
9 ТРАВНЯ	АЛЕКСАН	ОЛЕКЛСАНДР	ОЛЕКСАНДОР	ОЛЕКСАНДР
9 Травня	АЛЕКСАНД	ОЛЕКНСАНДР	ОЛЕКСАНДП	ОЛЕКСНАД
9 травня	АЛЕКСАНДЕР	ОЛЕКСАНДР	ОЛЕКСАНДПР	ОЛЕКСНАДР
9 Травня Будин	АЛЕКСАНДЖР	ОЛЕКСАГДР	ОЛЕКСАНДР	ОЛЕКСНАДР
9-го Травня	АЛЕКСАНДО	ОЛЕКСАДДР	ОЛЕКСАНДРАВ	ОЛЕКСНАРД
9-ГО ТРАВНЯ	АЛЕКСАНДР	ОЛЕКСАНДНДР	ОЛЕКСАНДРАС	ОЛЕКСНДР
9-го Травня	АЛЕКСАНДРАС	ОЛЕКСАНДН	ОЛЕКСАНДРВ	ОЛЕКСННДР
9-го травня	АЛЕКСАНДРУ	ОЛЕКСАДР	ОЛЕКСАНДРИ	ОЛЕКСОНД
9-гоТравня	АЛЕКСАНР	ОЛЕКСАЕДР	ОЛЕКСАНДРІ	ОЛЕКСОНДР
9е Травня	АЛЕКСАНРД	ОЛЕКСАЕНДР	ОЛЕКСАНДРІЙ	ОЛЕКСПАНДР
9Мая	АЛЕКСАС	ОЛЕКСАКНДР	ОЛЕКСАНДРО	ОЛЕКССАНДР
9-МАЯ ВУЛ	АЛЕКСЕНДР	ОЛЕКСАКСАНДР	ОЛЕКСАНДРОС	ОЛЕКЧСАНДР
9-те травня	АЛЕКСАНДР	ОЛЕКСАМДР	ОЛЕКСАНДРР	ОЛЕКСАНДР
9-Травня	АЛЕКСАНДР	ОЛЕКСАН	ОЛЕКСАНДРУ	ЯЛЕКСАНДР
9-Травня,	ОЛЕКСНДР	ОЛЕКСАНАНДР	ОЛЕКСАНЕДР	
9-травня	ОЛЕКАНДЖР	ОЛЕКСАНГДР	ОЛЕКСАНЖР	
9.Травня	ОЛЕКАНДР	ОЛЕКСАНД	ОЛЕКСАНЛД	
9Травня	ОЛЕКАСАНДР	ОЛЕКСАНДАР	ОЛЕКСАНЛДР	
9травня	ОЛЕКАСНДР	ОЛЕКСАНДДР	ОЛЕКСАНЛР	
9Травняч				
9-ГО ТРАВНЯ ВУЛИЦЯ				

Джерело: ЛІГАБізнесІнформ

8. Створити систему Реєстру виборців - це тільки половина справи, адже цю систему потрібно постійно поновлювати. Нині поновлюваність відомостей Реєстру є серйозною проблемою.

Дотримання принципу поновлення Реєстру пов'язано з іншою важливою проблемою - рівнем та якістю співпраці органів ведення ДРВ та органів, які, згідно законодавства, зобов'язані надавати інформацію для його поновлення. В першу чергу, це стосується органів МВС (паспортні столи). На нашу думку, витoki проблеми неякісних списків виборців криються в більшій мірі в системі збору та передачі первинної інформації про виборців, ніж у системі її зберігання, обробки та використання. Адже якість бази даних Реєстру, перш за все, обумовлена якістю первинних відомостей. До тих пір поки не буде електронної централізованої бази даних на українській мові у кожного суб'єкта подання інформації до реєстру - явних якісних змін виборчого реєстру не буде.

Кількість суб'єктів, які зараз щомісячно надають інформацію для періодичного поновлення Реєстру, в Україні сягає близько 12 800 одиниць. Левова частка періодичного поновлення реєстру виборців, особливо після внесення змін до профільного закону, припадає на органи МВС, зокрема на сектор ГРФО (паспортний стіл). В принципі, саме з паспортними столами і пов'язана основна проблема періодичного поновлення реєстру виборців.

Певні проблеми закладені в самій системі МВС, зокрема, відсутність електронної бази, окремого співробітника для роботи з поновленням реєстру і необхідних технічних умов (техніки, програмного забезпечення), а також конкретних інструкцій і процедур. У підсумку, така ситуація, помножена на негативний людський фактор, дає дуже гнітючі результати.

Наприклад, за словами керівника органу ведення реєстру виборців Ізмаїльської міської ради Одеської області, у місцевому паспортному столі «жахлива» база (картотека на паперових носіях російською мовою) та не менш «жахливе» ставлення до роботи. Формально відповідальний співробітник паспортного столу призначений, але реально за роботу з реєстром виборців ніхто не відповідає. Для того, щоб отримати «нормальний» результат, співробітники відділу ведення ДРВ самостійно йдуть до паспортного столу, вивіряють дані, готують подання і повертають на підпис до райвідділу (де воно ще два тижні «лежить»). Якщо паспортний стіл робить це подання самостійно, помилки настільки очевидні, що їх можна помітити навіть «неозброєним оком» (особливо що стосується «вільного» перекладу даних картотеки на українську мову). Згідно з повідомленнями співробітників реєстру на форумі спеціального сайту ДРВ, подібна ситуація дублюється в багатьох регіонах України.

СТАН ДОТРИМАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСАД ВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Однак, є й приємні винятки, хочеться вірити, що не єдині. Наприклад, в місті Білгород-Дністровський Одеської області, в міському паспортному столі ще в 2004 році введена і функціонує електронна база даних фізичних осіб на українській мові (паралельно з паперовою картотекою). Нині у базі даних формату Excel зберігається близько 75 000 записів тільки по місту Білгород-Дністровський. Відомості електронної бази постійно актуалізуються і передаються до місцевого відділу ведення ДРВ.

На місцях органи ведення ДРВ співпрацюють з суб'єктами подання даних не тільки за фактом щомісячного періодичного поновлення Реєстру виборців, а й самостійно, шляхом запитів до паспортного столу, уточнюють необхідні дані. Наприклад, відділ ведення ДРВ Київської РДА Одеської міської ради лише за перший квартал 2011 року, направив до відповідного паспортного столу більше 30 запитів щодо уточнення даних виборців. Один з таких запитів містив уточнення інформації про дату народження більш ніж 2700 виборців.

Що стосується безпосередньо самої процедури збору та передачі даних органами поновлення ДРВ, нам вона видається застарілою. За формою передачі (на паперових носіях з додаванням CD-R дисків з відповідними файлами в Excel), така процедура не відповідає стандартам сучасного обміну інформацією.

Крім того, часто в органах періодичного поновлення реєстру виборців немає ні відповідних фахівців, ні навичок роботи, ні обладнання.

Найбільш яскраві і характерні приклади Одеської області:

- Виконком Ізмаїльської міської ради вказує, що в управлінні праці та соціального захисту населення ресурси обмежені, недостатньо комп'ютерної техніки і велике навантаження на фахівців через оформлення субсидій.

- Білгород-Дністровський міський відділ ГУМВС України в Одеській області зазначає, що для більш ефективної роботи необхідний комп'ютер і введення окремої посади для обробки інформації. Також необхідне вдосконалення форм або програмного забезпечення для складання подань (наразі витрачається багато часу на внесення "вручну" відомостей по кожному населеному пункту).

- Котовський прикордонний загін Державної прикордонної служби вказує, що у зв'язку з відсутністю посади в штаті прикордонного загону, посадові обов'язки якого передбачали ведення і надання інформації про виборців - ця робота виконується комендантом квартирно-експлуатаційної служби і офіцером відділу виховної роботи.

Спираючись на результати проведеного моніторингу, Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» ПІДКРЕСЛЮЄ:

Проблема неякісного реєстру виборців і відповідно неякісних списків виборців комплексна, і вирішувати її потрібно спільно - виборцям, виборчим комісіям, органам Державного реєстру виборців, державним органам, політичним силам та громадським організаціям. Система ведення і поновлення реєстру виборців має великий вплив людського фактору (мова йде перш за все про співробітників органів поновлення реєстру), що, в гіршому варіанті, значно знижує ефективність самого реєстру виборців.

Незважаючи на те, що Реєстр виборців довів свою необхідність як система, існує ряд значних проблем з його функціонуванням. Зокрема, низька якість первинних даних (надаються здебільшого органами МВС) і відсутність необхідного рівня взаємодії при періодичному поновленні даних реєстру, наявність у Реєстрі «двійників», «мертвих душ» та неіснуючих будинків, відсутність системного інформування та просвіти виборців поза виборчим процесом.

Крім того, виникають певні питання щодо самостійності та незалежності органів ведення ДРВ від адміністративного тиску місцевої влади через їх підпорядкованість райдержадміністраціям і міським радам. Формально, щодо ведення реєстру, відділи ведення ДРВ підпорядковані ЦВК, але в багатьох питаннях ними керують місцеві чиновники. Можливо, доцільніше систему органів Реєстру виборців вивести зі складу органів місцевої влади і перепідпорядкувати центральному органу виконавчої влади, наприклад Міністерству юстиції та його територіальним підрозділам.

Для усунення цих та інших проблем, необхідно неухильно дотримуватися основних засад ведення Державного реєстру виборців, а також здійснювати спільні дії для усунення правових, адміністративних та організаційних перешкод для належного збору, передачі, зберігання та використання відомостей про виборців, формування дійсно якісних списків виборців.

МОЖЛИВОСТІ ПУБЛІЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВЕДЕННЯМ ВИБОРЧОГО РЕЄСТРУ

Виходячи з норм європейського виборчого права та рекомендацій Венеціанської комісії, публічний доступ до реєстру виборців є надзвичайно важливим для підвищення якості та законності процесу реєстрації виборців.

Завдяки ініціативі звернення волонтерів та активістів Комітету виборців України із запитами до органів ведення ДРВ, вдалося апробувати на практиці можливості публічного контролю виборців. Результати моніторингу виявилися досить позитивними. Виявилось, така норма на практиці працює, хоча виборці нею практично не користувалися.

З іншого боку, можливості публічного контролю реєстру виборців громадськими організаціями (на прикладі Комітету виборців України), внаслідок ненадання низкою державних органів (у тому числі і ЦВК) відкритої за своїм характером інформації, виявилися досить обмеженими.

Більшість відділів ведення реєстру виборців Одеської області отримували не більше 10 запитів виборця на рік, а то й жодного. Так, відділ ведення ДРВ Білгород-Дністровської міської ради протягом минулого року отримав всього 8 інформаційних запитів від виборців, партій та громадських організацій.

Взагалі, активність виборців по уточненню своїх персональних даних в період моніторингу була досить низькою, і активізувалася тільки під час виборів. Так, у 2010-му році в Україні з метою виправлення своїх даних під час первинного уточнення даних Реєстру, до відділів ведення ДРВ звернулося близько 570 тис. виборців, що становить всього 1,57% від загальної кількості відправлених запитів на уточнення даних.

Що стосується активності виборців Одещини, то статистика деяких органів ведення Реєстру виборців така:

- Протягом 2009 року до відділу ведення ДРВ Татарбунарської РДА звернулося 445 виборців. Щодо зміни виборчої адреси - 69 виборців, щодо зміни ідентифікаційних персональних даних - 328, про включення до Реєстру - 47 осіб. У першому півріччі 2010 року до вказаного органу ДРВ звернулося 210 виборців, щодо зміни виборчої адреси - 55 виборців, щодо зміни ідентифікаційних персональних даних - 55, про включення до Реєстру - 100 осіб.

- До відділу ведення ДРВ Ренійської РДА за 2009 рік звернулися понад 800 виборців, за перше півріччя 2010 року - 234 виборця. Щодо зміни виборчої адреси в 2009 році звернулися 139 виборців, в першому півріччі 2010 року - 83 виборця.

- До відділу ведення ДРВ Фрунзівської РДА у 2009 році звернулося 296 виборців, в першому півріччі 2010 року - 79 громадян. Про включення до реєстру виборців у 2009 році звернулося 57 виборців, у першому півріччі 2010 році - 21. Про уточнення персональних даних в 2009 році звернулося 169 осіб, в першому півріччі 2010 року - 21.

- До відділу ведення ДРВ Білгород-Дністровської міської ради, протягом 2009 і першого півріччя 2010 року звернулося 2705 громадян, близько 140 виборців отримало консультацію за телефоном «гарячої лінії». Найбільша кількість звернень громадян була пов'язана з уточненням ідентифікаційних даних Реєстру (1959 звернень).

На місцевих виборах 2010 року можливостями публічного контролю реєстру виборців досить активно користувалися депутати – «мажоритарники», які, крім своїх персональних даних, перевіряли також і дані про виборців у відповідному виборчому окрузі.

Що стосується апробації передбаченої Законом України «Про державний реєстр виборців» технології публічного контролю виборців, в рамках даного моніторингу активісти і волонтери Комітету виборців України просили надати інформацію з виборчого реєстру у таких напрямках:

- за прізвищем виборця і його можливою виборчою адресою - інші передбачені законодавством відомості, а також відомості про всіх виборців за цією виборчою адресою із зазначенням наявного у них права голосу;
- за виборчою адресою - інформацію про кількість виборців, які мають цю виборчу адресу і занесені до ДРВ;
- за власною виборчою адресою - інформацію про персональні дані всіх осіб, внесених до ДРВ за цією виборчою адресою;
- за назвою населеного пункту - інформацію про кількість виборців у зазначеному населеному пункті.

Абсолютна більшість органів ведення реєстру виборців з розумінням поставилися до реалізації права виборців щодо здійснення публічного контролю, хоча і з деяким здивуванням. Відповіді надавали поштою, у багатьох випадках відразу на місці. Деякі незручності викликали процедурні моменти при поданні запиту, пов'язані зі структурним знаходження органів ведення Реєстру в складі органів місцевого самоврядування.

МОЖЛИВОСТІ ПУБЛІЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВЕДЕННЯМ ВИБОРЧОГО РЕЄСТРУ

Тим не менш, виборці отримали цілком конкретну інформацію, і володіючи нею, вже зробили первинний публічний контроль. Наприклад:

- відділ ведення ДРВ Приморської райадміністрації м. Одеси надав інформацію, що за виборчою адресою м. Одеса, вул. Довженка 9Б (гуртожиток), числиться 622 виборця.

- відділ ведення ДРВ Котовської райадміністрації надав інформацію, хто конкретно (ПІБ, рік народження) зареєстрований за власною виборчою адресою заявника в с. Малий Фонтан Котовського району - сім'я з 5 чоловік.

- відповідні відділи ведення ДРВ м. Одеси надали інформацію, що в Приморському районі м. Одеси зареєстровано 174 789 виборців, а в Київському районі - 177 435 виборців.

- Білгород-Дністровський районний відділ реєстру за запитом виборця з м. Білгород-Дністровський надав інформацію про кількість виборців за виборчою адресою в с. Випасне (в реєстрі значиться одна особа).

- Білгород-Дністровський районний відділ реєстру за запитом виборця з м. Білгород-Дністровський надав інформацію, що в с. Монаші Білгород-Дністровського району, вулиці Леніна взагалі не існує, відповідно виборців за цією адресою теж.

- відділ ведення реєстру Київської райадміністрації м. Одеси за вказаною адресою заявника (м. Одеса, вул. Левітана, 103, гуртожиток) - вказав на 4 аркушах паперу всіх 119 виборців, із зазначенням ПІБ та дати народження. Причому, за інформацією самого виборця, 8 з вказаних там виборців за вказаною адресою вже не знаходяться.

У той же час, на інформаційні запити Одеської організації Комітету виборців України, відкрити за своїм характером інформацію надали лише 30% органів ведення і поновлення Державного реєстру виборців (з 36 органів ведення ДРВ Одеській області - лише 6 відділів!). Хоча це критично не позначилося на якості моніторингу, але є виключно тривожною тенденцією.

РЕЗУЛЬТАТИ ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ ПРОБЛЕМ І ПЕРСПЕКТИВ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ

Завдяки проведенню серії регіональних круглих столів «Державний реєстр виборців: проблеми і перспективи» (у м. Ізмаїл, м. Білгород-Дністровський та м. Одесі), результати моніторингу були обговорені з керівниками органів адміністрування та ведення ДРВ, керівниками територіальних управлінь юстиції та відділів реєстрації актів цивільного стану, начальниками паспортних столів, головами територіальних виборчих комісій, експертами, представниками політичних сил.

Метою проведення круглих столів було публічне обговорення і привернення уваги до наступних основних проблем:

- дотримання основних засад ведення Реєстру виборців (зокрема повнота, достовірність та оновлюваність даних).
- можливість публічного контролю виборців за веденням Реєстру виборців.
- проблеми співпраці органів ведення Реєстру виборців з організаціями, які зобов'язані надавати інформацію для оновлення даних.

Широке різнобічне обговорення дало можливість об'єктивно і комплексно оцінити існуючі проблеми ведення та поновлення Державного реєстру виборців, напрацювати реальні рекомендації, щодо їх усунення (або хоча б мінімізації). Крім цього, отриманий зворотній зв'язок від представників органів Державного реєстру виборців, органів поновлення даних реєстру, експертів, дала можливість якісно вдосконалити моніторинговий звіт Одеської організації Комітету виборців України, а також значно конкретизувати рекомендації.

Проведені круглі столи надали також можливість отримати персональну оцінку багатьох важливих фактів і тенденцій безпосередньо від їх учасників. Найбільш значимі висловлювання учасників кожного з трьох заходів наведені нижче.

**«Круглий стіл»
у м. Ізмаїл Одеської області
15 квітня 2011 року**

**Олександр Йосипович
Чебан-Лянка,**
голова Ізмаїльської міської
територіальної виборчої
комісії:

- Інформації у виборців про державний реєстр немає. Думаю, знають про нього близько 10% виборців. Відповідно, потрібно постійно інформувати, роз'яснювати та активізувати виборців до уточнення своїх персональних даних в

реєстрі виборців, оскільки виборчі комісії за невеликий період виборчого процесу просто фізично не встигають займатися списками виборців.

Леонід Григорович Семененко,
начальник Татарбунарського районного управління юстиції:

- Робота над реєстром виборців повинна проходити не «під вибори», а між ними, в спокійному режимі.

- Вже зараз потрібно ініціювати звернення до Центральної виборчої комісії та Кабінету Міністрів України з вимогами недопущення скорочення працівників відділів ведення реєстру виборців.

Євгеній Олександрович Грибачов,
голова Татарбунарської районної територіальної виборчої комісії,
координатор Центру права в м. Татарбунари:

- Потрібно впливати на паспортні столи, оскільки саме ці підрозділи допускають багато помилок, які призводять до зниження якості реєстру виборців.

Ігор Олександрович Скоробреха,
депутат Ізмаїльської міської ради:

- Я з собою приніс паперову папку, де складена купа запрошень виборцям на місцеві вибори 2010 року, яких фактично не існує (т. з. «мертві душі»). Наприклад, «будинка-фантома» за адресою м. Ізмаїл, вул. Жовтнева, 74 - не існує, хоча там «прописані» 10 виборців, яким є запрошення.

Валерій Вікторович Герасименко,

начальник відділу ведення Державного реєстру виборців Ізмаїльської міської ради:

- Сьогодні є реальна проблема - зменшується штатна кількість співробітників в органах ведення реєстру у зв'язку з адміністративною реформою і тотальними скороченнями в структурах влади. В нашому відділі ведення реєстру замість передбачених 5 співробітників, наразі працюють тільки 3 (причому виконком хотів залишити всього 2 співробітника, але орган ведення реєстру не дав скоротити, принаймні зараз). Оскільки обсяг робіт залишився незмінним, такі скорочення можуть привести до негативних результатів в плані зниження якості реєстру виборців.

- У місцевому паспортному столі «жахлива» база (картотека на паперових носіях російською мовою) і «жахливе» ставлення до роботи. Формально відповідальний співробітник паспортного столу призначений, але реально за роботу з реєстром виборців ніхто не відповідає. Для того, щоб отримати «нормальний» результат, співробітники відділу ведення ДРВ самостійно йдуть до паспортного столу, вивіряють дані, готують подання і повертають на підпис до райвідділу (де воно ще два тижні «лежить»). Якщо паспортний стіл робить це подання самостійно, помилки настільки очевидні, що помітні неозброєним оком (найбільше це стосується «вільного» перекладу даних картотеки на українську мову). «Виходить, це у них як хоббі».

**Василь Васильович
Примаченко,**

начальник Саратського районного управління юстиції:

- Зараз гостро стоїть питання з військовими частинами, які розформовані, проте в т. з. ДОСах зареєстровані сотні виборців, які, фактично, незрозуміло де проживають. Паспортний стіл зобов'язаний подати таких виборців до виборчого реєстру, хоча всі розуміють, що реально цих людей давно за цією адресою немає і не буде.

**«Круглий стіл»
у м. Білгород-Дністровський Одеської області
20 квітня 2011 року**

Тетяна Сергіївна Вахмяніна,
начальник відділу ведення Державного реєстру виборців
Білгород-Дністровської міської ради:

- Білгород-Дністровський міський реєстр виборців з метою уточнення даних реєстру та активізації виборців «пішов» через кадрові служби підприємств міста, і такий підхід повністю себе виправдав.

- У відділі ведення реєстру виборців працює справжня команда у числі 4-х співробітників (усі з досвідом роботи в паспортних столах, виборчих комісіях тощо), що дає можливість організувати ведення Реєстру виборців на високому рівні.

- У місті Білгород-Дністровський взаємодія і співпраця з органами повнення даних реєстру виборців налагоджена відмінно, але для цього необхідно постійно працювати, причому всім причетним до цього процесу.

Тетяна Федорівна Рачицька,
голова Білгород-Дністровської міської територіальної виборчої комісії:

- Лівову частку роботи зі списками виборців під час виборів роблять дільничні виборчі комісії, і при їх навчанні необхідно обов'язково залучати співробітників відділів ведення реєстру виборців.

- Можливість уточнювати реєстр виборців завдяки внесеним змінам до списку виборців під час виборів - добра можливість отримати зворотній зв'язок від виборців та уточнити реєстр.

Олег Васильович Степовий,
начальник паспортного столу Білгород-Дністровського міського відділу ГУМВС України в Одеській області:

- У м. Білгород-Дністровський з 2004 року введена і функціонує електронна база фізичних осіб на українській мові (паралельно з паперовою картотекою). Зараз у такій базі біля 75 тис. записів тільки по м. Білгород-Дністровському.

- Для організації належної роботи з поновлення реєстру виборців Білгород-Дністровський міський відділ міліції звертався з проханнями виділити для відповідної роботи окремого співробітника і необхідну техніку, однак поки такими ресурсами не володіє.

Олександр Володимирович Маркевич,
головний редактор телеканалу «Тіра-ТВ»:

- На відмінну роботу Білгород-Дністровського міського реєстру виборців, нормальне періодичне поновлення реєстру та взаємодію всіх структур вплинув позитивний людський фактор. Але якщо ці люди підуть, чи зможе сама система так само нормально працювати при іншому відношенні до роботи?

**«Круглий стіл»
у м. Одеса
21 квітня 2011 року**

Віктор Богданович Єгоров,
начальник відділу ведення Державного реєстру виборців Київської РДА Одеської міської ради:

- В плані поновлення реєстру виборців найбільша проблема з паспортними столами, оскільки у них немає електронної бази виборців. Але уточнювати реєстр виборців необхідно, тому ми лише за минулий квартал направили до відповідного паспортного столу більше 30 запитів щодо уточнення даних виборців.

Валерія Геннадіївна Федотова,
начальник відділу адміністрування Державного реєстру виборців Одеської обласної державної адміністрації:

- Справді, реєстр виборців не ідеальний. Існують певні проблеми, але всі працівники органів реєстру виборців, незважаючи на невелику заробітну платню, багато працюють і постійно прагнуть до його поліпшення.

- Наразі відділу адміністрування ДРВ Одеської ОДА доводиться докладати певних зусиль, щоб зберегти існуючий кадровий ресурс органів ведення реєстру виборців від майбутніх скорочень. Були направлені відповідні звернення до районних адміністрацій та виконкомів міських рад з вимогами дотримуватися встановленої Кабінетом Міністрів штатної чисельності органів ведення реєстру виборців, однак такої дії поки належного ефекту не дали.

- Є великі недоліки в роботі із суб'єктами періодичного поновлення реєстру виборців, в основному, з паспортними столами органів МВС. Саме в них зараз максимальне навантаження, однак відсутність єдиної електронної бази даних виборців українською мовою не дозволяє цим підрозділам належним чином поновлювати реєстр виборців. Органи юстиції створили необхідну єдину електронну базу, і з ними наразі добре налагоджена взаємодія. До тих пір, поки не буде електронної централізованої бази даних у кожного суб'єкта подання інформації до Державного реєстру виборців - явних якісних змін реєстру годі й очікувати.

***Спираючись на результати проведеного моніторингу
та громадського обговорення,
Одеська обласна організація
ВГО «Комітет виборців України»
РЕКОМЕНДУЄ:***

***Верховній Раді України,
суб'єктам права
законодавчої ініціативи:***

- вивести відділи ведення та адміністрування Державного реєстру виборців зі складу і підпорядкування державних адміністрацій/міських рад і віднести до управління одного з центральних органів виконавчої влади (найкраще всього Міністерства юстиції), внести відповідні зміни до законодавства.

***Кабінету Міністрів України,
місцевим органам виконавчої влади,
органам місцевого самоврядування:***

- відмовитись від скорочення штатної чисельності органів ведення Реєстру виборців.

***Центральній виборчій комісії,
органам адміністрування та ведення
Державного реєстру виборців:***

- проводити широку інформаційно-роз'яснювальну просвітницьку роботу серед виборців, залучаючи до цього органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства різних форм власності;

- бути більш публічними і відкритими для громадськості;
 - розробити та впровадити механізм (систему) конструктивної взаємодії з органами періодичного поновлення Реєстру, максимально виключивши «людський» фактор;
 - вдосконалити, модернізувати та перевести в електронний формат процедуру періодичного поновлення відомостей Реєстру;
 - постійно підвищувати кваліфікацію співробітників органів реєстру виборців;
- проводити комплексне навчання членів виборчих комісій всіх рівнів, особливо в аспекті роботи зі списками виборців.

Суб'єктам періодичного поновлення даних Реєстру виборців (в першу чергу органам МВС):

- бути більш відкритими для громадськості в питаннях, пов'язаних з періодичним поновленням Реєстру;
- передбачити спеціальну посаду (в залежності від навантаження) та необхідне обладнання для виконання функцій з періодичного поновлення Реєстру і постійно підвищувати кваліфікацію співробітників;
- впорядкувати та перевести в електронний формат (на українській мові) первинні бази виборців і створити єдину електронну базу, в належній формі та вчасно надавати необхідну інформацію відділам ведення ДРВ.

Виборцям:

- бути більш активними і постійно виявляти інтерес до своїх персональних даних у Реєстрі виборців (при необхідності їх уточнювати), оскільки якість бази даних безпосередньо впливає на реалізацію активного виборчого права;
- використовувати можливості публічного контролю виборців за веденням Реєстру виборців.

Політичним партіям:

- використовувати передбачені законодавством можливості публічного контролю за веденням ДРВ, однак отриману інформацію використовувати виключно за призначенням.

КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ

65091, м. Одеса,
вул. Сади́ковська, 25
Поштова адреса:
65023, м. Одеса, а/с 209
тел/факс (048) 716-40-18,
(048) 716-46-83
e- mail: odesakvu@ukr.net
www.cvu.od.ua, www.izbirkom.od.ua

Sadikovskaya Str., 25,
Odessa, Ukraine 65091
p.o.box 209, Odessa, Ukraine 65023
Tel/Fax (048) 716 40 18,
(048) 716 46 83
E-Mail: odesakvu@ukr.net
Web site: www.cvu.od.ua,
www.izbirkom.od.ua

Кабінету Міністрів України

*Обласним і районним державним адміністраціям,
міським радам
(у складі яких працюють
органи Державного реєстру виборців)*

ВІДКРИТЕ ЗВЕРНЕННЯ

*Одеської обласної організації
ВГО «Комітет виборців України»
про недопущення скорочення штатної чисельності
органів ведення Державного реєстру виборців*

Одеська обласна організація Комітету виборців України висловлює стурбованість ситуацією, що пов'язана з тенденцією скорочення штатної чисельності працівників відділів ведення Державного Реєстру виборців (ДРВ) в Одеській області, особливо в тих органах, які працюють у складі міських рад.

Якщо в 2010 році існували лише окремі проблеми зі штатною укомплектованістю окремих органів ведення Реєстру (зокрема, замість передбачених 4 працювало 3 співробітники, була потреба в юристконсультах), то з початком 2011 року проблема набула загрозливого для ведення Реєстру виборців характеру.

Одеською організацією Комітету виборців України зафіксовано низку випадків зменшення штатної кількості працівників органів ведення Реєстру виборців

у зв'язку з адміністративною реформою і тотальними скороченнями у структурах влади. Наприклад, у відділі ведення реєстру виборців Ізмаїльської міської ради Одеської області замість передбачених 5 співробітників, зараз працюють тільки 3 (причому хотіли залишити всього двох співробітників, проте орган ведення реєстру відстояв ще одного працівника, принаймні зараз). В Одеській області з усіх міських органів ведення ДРВ тільки в м. Южне збереглася повна кадрова комплектація.

Зі свого боку, відділ адміністрування Державного реєстру виборців Одеської обласної державної адміністрації також підтверджує масовість запланованих скорочень в органах ведення Реєстру виборців і також висловлює, в зв'язку з цим, крайню занепокоєність.

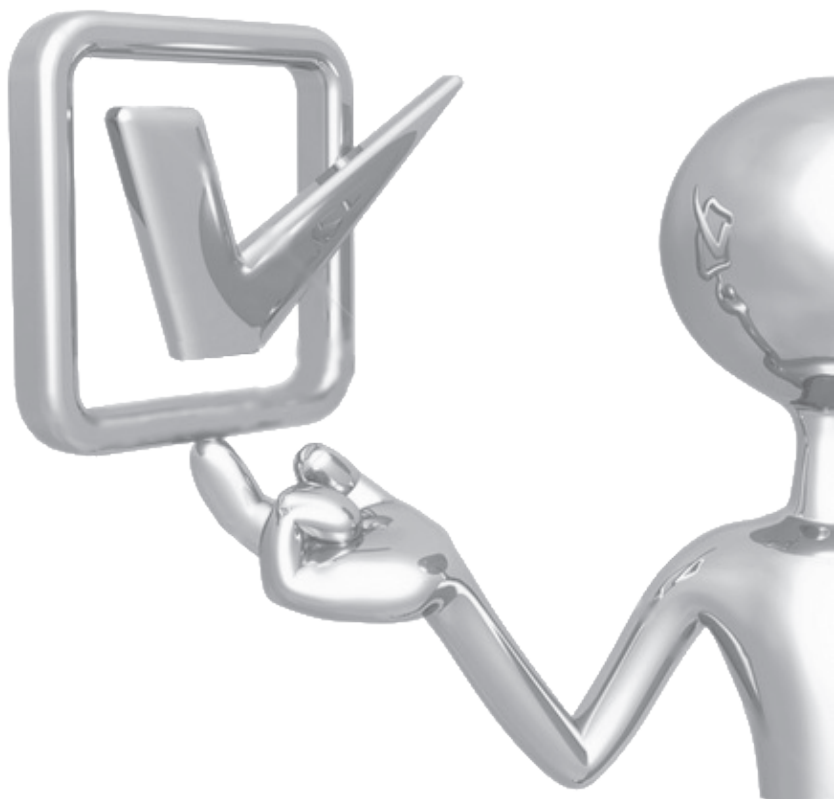
Таким чином, масштабного фактичного скорочення чисельності працівників органів ведення ДРВ, на даний момент, поки немає, але відповідні проекти нових штатних розкладів, які передбачають ці скорочення, вже розглядаються місцевими органами виконавчої влади та місцевого самоврядування і можуть бути прийняті найближчим часом.

Враховуючи, що обсяг робіт не зменшився, подібні скорочення загрожують реальним зниженням якості роботи органів ведення реєстру виборців і, як наслідок, погіршенням якості самої бази даних виборців, що безпосередньо приведе до порушення конституційних прав громадян. Тим більше, після прийняття 21 вересня 2010 нової редакції Закону України «Про державний реєстр виборців» та введення щомісячного періодичного оновлення даних (замість квартального), зросло відповідне навантаження на органи ведення Реєстру, у тому числі пов'язане з необхідністю більш тісної співпраці з суб'єктами надання даних.

У зв'язку з цим, Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» закликає обласні та районні державні адміністрації, міські ради (в складі яких працюють органи Державного реєстру виборців), суворо дотримуватися встановленої Кабінетом Міністрів України штатної чисельності органів ДРВ, відмовитись від скорочення їх працівників та зберегти існуючий кадровий потенціал для забезпечення належного і якісного ведення Державного реєстру виборців і дотримання виборчих прав громадян, гарантованих Конституцією та Законами України.

*Прес-служба Одеської обласної організації
ВГО «Комітет виборців України»*

НА ДОПОМОГУ ВИБОРЦЯМ

НА ДОПОМОГУ ВИБОРЦЯМ

Не хочеш втратити право голосу на наступних виборах? Перевір свої дані в Реєстрі виборців!

Багатьом знайома ситуація, коли в день виборів, прийшовши на виборчу дільницю з метою реалізувати одне з основних політичних прав, виборці не можуть взяти участь в голосуванні з огляду на проблеми зі списками виборців. Когось немає в списках взагалі, хтось значиться з неправильним вказаним прізвищем, ім'ям, адресою і таке інше.

Інше питання, що про своє конституційне право «обирати» багато хто з виборців згадує лише в день голосування, коли проблеми зі списками виборців, часом вирішити вже запізно. А якщо ще і можливо - то це вимагає бажання, сил, часу, чого багатьом виборцям не вистачало.

Однак, якими б не були складними і неприємними відчуття від неможливості проголосувати, вони рано чи пізно пройдуть (так само, як і самі вибори). А ось Державний реєстр виборців разом з системою відповідних державних органів залишиться і буде діяти на постійній основі. Його відомості будуть використовуватися для підготовки списків виборців на наступних президентських, парламентських і місцевих виборах, референдумах.

Тому, актуальним і важливим для всіх свідомих виборців продовжує залишатися питання уточнення відомостей Державного реєстру виборців.

Безсумнівно, Державний Реєстр виборців підтримується (актуалізується) постійно, що забезпечує державна структура ведення Реєстру. Це один з обов'язків державної влади, що впливає з права громадян брати участь у виборах. Відділи Державного реєстру виборців здійснюють щомісячне оновлення бази даних Реєстру. При цьому внесення виборця до Реєстру, зовсім не означає змушування його до голосування, воно розглядається, як забезпечення з боку держави можливості реалізувати своє право голосу кожному виборцю.

Однак, вищезазначене не скасовує і не виключає ініціативного характеру уточнення даних Державного реєстру виборців з боку самих виборців. І хоча такий механізм діє як допоміжний інструмент, проте дозволяє виборцю практично гарантувати відсутність проблем зі списками на виборчій дільниці в день голосування. Відповідно - розширює можливості реалізації активного виборчого права.

Відповідно до чинного законодавства України, підставами внесення виборців до виборчого реєстру є:

- досягнення 18-річного віку;
- набуття громадянства України;
- поновлення дієздатності або громадянства України;
- виявлення не включення до реєстру виборця (в тому числі за заявою самого виборця).

Таким чином, однією з умов ефективного уточнення даних Державного реєстру виборців є активна позиція самих виборців. Останні повинні своєчасно повідомляти відповідні установи про зміну персональних даних, що впливають на їх статус як виборців, а також періодично уточнювати свої дані у виборчому реєстрі.

**Згідно зі ст. 10 Закону «Про Державний реєстр виборців»,
кожен виборець має право:**

- Подавати свої персональні дані до відповідного відділу ведення реєстру виборців;
- Знати про своє включення (не включення) чи включення (не включення) інших осіб до реєстру виборців;
- Знати про використання своїх персональних даних (зокрема, знати кому і на яких підставах була надана інформація про нього);
- Отримувати на безоплатній основі в будь-який час від відділу ведення Державного реєстру виборців повну інформацію в доступній формі про свої персональні дані, внесені до виборчого реєстру;
- Звертатися до відповідного відділу ведення реєстру виборців з мотивованою заявою щодо неправомірного включення (не включення) до Державного реєстру виборців себе чи інших осіб; записів про себе або про інших осіб; виправлення недостовірних відомостей Державного реєстру виборців щодо себе або інших осіб;
- Оскаржувати рішення, дії або бездіяльність працівників відділу ведення реєстру виборців.

Враховуючи недоліки у списках виборців, виявлені під час останніх виборчих кампаній 2010 року, Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» наполегливо закликає всіх виборців уточнити свої персональні дані у Реєстрі виборців вже СЬОГОДНІ (не чекаючи наступних виборів).

Особливо це стосується виборців:

- кому після останніх виборів виповнилося 18 років і які голосуватимуть вперше;
- хто змінив прізвище або місце проживання протягом останнього періоду;
- хто має інформацію про помилкове включення до списків виборців інших громадян, які вже не проживають за адресами, вказаними у списках (змінили місце проживання, померли тощо);
- виборців, колишніх військовослужбовців строкової служби;
- виборців, які повернулися з місць позбавлення волі;
- виборців, які під час останніх виборів у списках виборців виявили неточності своїх персональних даних, або взагалі були відсутні в них і особисто не звернулися до відділу ведення Державного реєстру виборців.

НА ДОПОМОГУ ВИБОРЦЯМ

Для уточнення даних Реєстру виборців, необхідно особисто звернутися до відповідного територіального органу ведення Державного реєстру виборців. Крім відповідної заяви (зразок повинен бути на інформаційному стенді або на Ваше прохання наданий співробітниками відділу), Вам знадобляться наступні документи:

- Паспорт або тимчасове посвідчення громадянина України;
- Довіреність (виборець, нездатний пересуватися самостійно, може письмово уповноважити на звернення іншу особу);
- Свідоцтво про смерть (для виключення померлого виборця);
- Довідка з ЖЕКу або будинкова книга (для виключення осіб, помилково внесених до Реєстру за цією адресою).

Для зміни місця голосування достатньо документа, що підтверджує проживання/перебування за відповідною адресою на території відповідного відділу ведення Реєстру:

- паспорт з реєстрацією;
- довідка з ЖЕКу;
- свідоцтво про право власності на житло;
- свідоцтво про шлюб чи про народження, що засвідчує родинні зв'язки з вже зареєстрованим за цією адресою виборцем;
- письмова згода власника житла;
- договір оренди житла тощо.

Співробітники відділу ведення Державного реєстру виборців повинні адекватно відреагувати на Ваше звернення і за наявності законних підстав - уточнити дані Реєстру. Послуги з включення та внесення змін до Реєстру, а також зміни виборчої адреси надаються БЕЗКОШТОВНО.

Виборці можуть звернутися до відділу ведення Державного реєстру виборців з заявою про:

1. Зміну ідентифікаційних персональних даних (відповідно до паспорту). Зразок відповідної заяви додається.
2. Включення до Реєстру (в разі відсутності). Зразок заяви виборця, який проживає/перебуває в Україні або за її межами додаються.
3. Зміну виборчої адреси. Зразок заяви виборця, який проживає/перебуває в Україні або за її межами додаються.
4. Тимчасову зміну місця голосування (виборчої ділянки) без зміни виборчої адреси (незалежно від місця реєстрації, але під час місцевих виборів лише в межах свого виборчого округу та в окремих випадках в межах свого населеного пункту). Зразок відповідної заяви додається.

Зразки усіх вказаних заяв можна одержати безпосередньо в органі ведення ДРВ за місцем проживання/перебування, скопіювати з даного видання або завантажити в електронній формі з інформаційного ресурсу Одеської обласної організації ВГО "Комітет виборців України" <http://izbirkom.od.ua>.

ЗАКОНОДАВСТВО

ЗАКОН УКРАЇНИ Про Державний реєстр виборців (Витяги)

Із змінами і доповненнями, внесеними
Законом України від 21 серпня 2009 року N 1616-VI,
(Законом України від 21 вересня 2010 року N 2536-VI цей Закон викладено в новій редакції)
Окремі положення цього Закону визнано такими, що відповідають Конституції України
(є конституційними), згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 19 жовтня 2009 року N
26-рп/2009

Зміст

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- Стаття 1. Державний реєстр виборців
- Стаття 2. Основні завдання Реєстру
- Стаття 3. Основні засади ведення Реєстру
- Стаття 4. Мова ведення Реєстру
- Стаття 5. Відомості Реєстру
- Стаття 6. Ідентифікаційні персональні дані виборця
- Стаття 7. Персональні дані, які визначають місце та умови голосування виборця
- Стаття 8. Виборча адреса виборця
- Стаття 9. Службові персональні дані Реєстру
- Стаття 10. Відносини виборців з Реєстром
- Стаття 11. Гарантії захисту та безпеки персональних даних виборців
- Стаття 12. Публічний характер Реєстру
- Стаття 13. Форма ведення Реєстру

Розділ II. ОРГАНИ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ

- Стаття 14. Органи Державного реєстру виборців
- Стаття 15. Доступ органу ведення Реєстру до бази даних Реєстру

Розділ III. ВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ

- Стаття 16. Дії щодо ведення Реєстру
- Стаття 17. Підстави виконання дій щодо ведення Реєстру
- Стаття 18. Порядок подання документів до органу ведення Реєстру

НА ДОПОМОГУ ВИБОРЦЯМ

- Стаття 19. Порядок звернення особи за власною ініціативою до органу ведення Реєстру щодо включення до Реєстру
- Стаття 20. Порядок звернення виборця за власною ініціативою до органу ведення Реєстру щодо зміни його персональних даних
- Стаття 21. Запит виборця до органу ведення Реєстру
- Стаття 22. Порядок періодичного поновлення персональних даних Реєстру
- Стаття 23. Уточнення персональних даних Реєстру
- Стаття 24. Здійснення політичними партіями публічного контролю за веденням Реєстру
- Стаття 25. Фінансування Реєстру

Розділ IV. ВИКОРИСТАННЯ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ

- Стаття 26. Цілі використання персональних даних Реєстру
- Стаття 27. Складання попередніх списків виборців
- Стаття 28. Складання уточнених списків виборців
- Стаття 29. Перевірка достовірності відомостей про виборців за допомогою персональних даних Реєстру
- Стаття 30. Використання статистичної інформації

Розділ V. ОСКАРЖЕННЯ ПОРУШЕНЬ ЦЬОГО ЗАКОНУ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЙОГО ПОРУШЕННЯ

- Стаття 31. Порядок адміністративного оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів Реєстру
- Стаття 32. Загальний порядок судового оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів Реєстру
- Стаття 33. Відповідальність за порушення цього Закону

Розділ VI. ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

Цей Закон визначає правові та організаційні засади створення і ведення єдиного Державного реєстру виборців в Україні.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Державний реєстр виборців

Державний реєстр виборців (далі - Реєстр) - автоматизована інформаційно-телекомунікаційна система, призначена для зберігання, обробки даних, які містять передбачені цим Законом відомості, та користування ними, створена для забезпечення державного обліку громадян України, які мають право голосу відповідно до статті 70 Конституції України (далі - виборці).

Стаття 2. Основні завдання Реєстру

1. Основними завданнями Реєстру є:

- 1) ведення персоніфікованого обліку виборців;
- 2) складання списків виборців для проведення виборів Президента України, народних депутатів України, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад, сільських, селищних, міських голів, всеукраїнських та місцевих референдумів.

2. База даних Реєстру, будь-яка її частина, копія бази даних або її частини, персональні дані виборців, що містяться у базі даних Реєстру (далі - персональні дані Реєстру), можуть використовуватися лише для цілей, передбачених статтею 26 цього Закону.

Стаття 3. Основні засади ведення Реєстру

1. Основними засадами ведення Реєстру є:

- 1) законність і пріоритет прав людини;
- 2) загальний характер;
- 3) повнота відомостей;
- 4) достовірність відомостей;
- 5) однократність включення до нього виборця;
- 6) постійність;
- 7) публічний характер;
- 8) поновлювальність відомостей;
- 9) захищеність.

2. Законність і пріоритет прав людини у процесі ведення Реєстру гарантують захист прав людини і громадянина, відповідність порядку ведення Реєстру вимогам Конституції та законів України, міжнародним договорам України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

3. Загальний характер Реєстру забезпечує включення до Реєстру усіх виборців незалежно від місця їх проживання чи перебування з метою реалізації принципу загального виборчого права.

4. Повнота і цілісність відомостей Реєстру забезпечуються внесенням до бази даних Реєстру повного обсягу відомостей про виборця, передбачених цим Законом, їх коректністю, а також веденням бази даних Реєстру в єдиному форматі.

5. Наявність в органах Реєстру документального підтвердження персональних даних Реєстру, що містяться в базі даних Реєстру, а також інформації про встановлені цим Законом підстави включення виборця до Реєстру чи внесення змін до персональних даних Реєстру забезпечує достовірність відомостей Реєстру.

6. Однократність включення виборця до Реєстру означає, що виборець може бути включений до Реєстру лише один раз за однією виборчою адресою та відповідно віднесений до однієї виборчої дільниці.

7. Постійність Реєстру передбачає відсутність встановленого законодавством строку його функціонування незалежно від строків проведення виборів чи референдумів, а також постійне (у межах строків, установлених цим Законом) зберігання персональних даних Реєстру.

8. Публічний характер Реєстру забезпечує доступність для кожного виборця відомостей Реєстру в обсязі та в порядку, встановлених цим Законом, а також інші передбачені цим Законом форми публічного контролю за дотриманням засад ведення Реєстру, встановлених частиною першою цієї статті.

9. Поновлювальність відомостей Реєстру означає періодичну або ініціативну актуалізацію бази даних Реєстру (внесення чи знищення записів, зміну чи уточнення персональних даних Реєстру) у строки та в порядку, що встановлені цим Законом.

10. Захищеність Реєстру означає забезпечення захисту бази даних Реєстру від несанкціонованого доступу та зловживання доступом, від незаконного використання персональних даних Реєстру, порушення цілісності бази даних Реєстру та його апаратного чи програмного забезпечення.

НА ДОПОМОГУ ВИБОРЦЯМ

Стаття 4. Мова ведення Реєстру

1. Мовою ведення Реєстру є державна (українська) мова.
2. Для транслітерації прізвищ, імен, по батькові та інших власних назв застосовуються правила транслітерації, встановлені Кабінетом Міністрів України.

Стаття 5. Відомості Реєстру

1. До Реєстру заносяться та в базі даних Реєстру зберігаються встановлені цим Законом відомості про виборця (персональні дані) таких видів:
 - 1) ідентифікаційні персональні дані виборця;
 - 2) персональні дані, які визначають місце та умови голосування виборця;
 - 3) службові персональні дані.
2. За відсутності окремих персональних даних до Реєстру вноситься відмітка про їх відсутність.
3. Органам ведення Реєстру забороняється збирати, вносити до Реєстру та зберігати в базі даних Реєстру відомості (персональні дані виборців), не передбачені цим Законом.

Стаття 6. Ідентифікаційні персональні дані виборця

1. До ідентифікаційних персональних даних виборця, які однозначно визначають його особу, належать:
 - 1) прізвище;
 - 2) власне ім'я (усі власні імена);
 - 3) по батькові;
 - 4) дата народження;
 - 5) місце народження.
2. У разі відсутності у виборця по батькові відповідно до звичаю національної меншини, до якої він належить, вноситься службова відмітка про відсутність по батькові.
3. У разі відсутності документально підтверджених відомостей про число та місяць народження виборця як число та місяць народження зазначається 1 січня відповідного року.
4. Місце народження виборця, народженого в межах сучасної території України, зазначається відповідно до сучасного адміністративно-територіального устрою України. У разі якщо населений пункт перестав існувати, зазначається його назва відповідно до документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство виборця. При цьому до Реєстру вносяться:
 - 1) зазначення країни народження (Україна);
 - 2) власна назва відповідного регіону України, зазначеного у частині другій статті 133 Конституції України;
 - 3) власна назва району (міста обласного, республіканського в Автономній Республіці Крим значення), до складу якого входить населений пункт, в якому народився виборець;
 - 4) категорія населеного пункту, в якому народився виборець, та його власна назва.
5. Зазначення місця народження виборця, народженого за межами сучасної території України, включає такі відомості, що вносяться до Реєстру:
 - 1) сучасна назва відповідної країни;
 - 2) для федеративних держав - назва відповідного суб'єкта федерації;
 - 3) категорія населеного пункту, в якому народився виборець, та його власна назва.

Стаття 7. Персональні дані, які визначають місце та умови голосування виборця

1. До персональних даних, які визначають місце та умови голосування виборця, належать:

1) виборча адреса виборця, визначена відповідно до статті 8 цього Закону;

2) номер територіального або зазначення закордонного виборчого округу, до якого віднесений виборець;

3) номер виборчої дільниці, до якої віднесений виборець;

4) відомості про постійну нездатність виборця пересуватися самостійно (за наявності підстав).

2. Територіальний виборчий округ та виборча дільниця, утворені на відповідних виборах чи референдумах, до яких відноситься виборець, визначаються органом ведення Реєстру на підставі відомостей про виборчу адресу виборця.

3. За мотивованим зверненням виборця, який має право голосу на відповідних виборах чи референдумі, орган ведення Реєстру може тимчасово (на період їх проведення) змінити виборцю місце голосування (виборчу дільницю) без зміни його виборчої адреси. Таке звернення подається до органу ведення Реєстру за місцезнаходженням зазначеної виборцем виборчої дільниці або за виборчою адресою не пізніше ніж за п'ять днів до дня голосування на відповідних виборах чи референдумі. Тимчасова зміна місця голосування виборця (виборчої дільниці) підтверджується посвідченням за формою, встановленою Центральною виборчою комісією, яке видається виборцю.

Стаття 8. Виборча адреса виборця

1. Виборчою адресою виборця є адреса його житла або місця перебування виборця чи інша адреса, що замінює адресу житла виборця, яка є підставою для віднесення виборця до відповідної виборчої дільниці.

2. Виборча адреса виборця визначається за зареєстрованим місцем проживання та адресою житла виборця відповідно до Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні».

3. Виборча адреса виборця, який не має зареєстрованого місця проживання, визначається за погодженням із спеціалізованим закладом, який здійснює відповідно до закону облік бездомних громадян, або органом ведення Реєстру за мотивованим зверненням виборця.

4. Виборчою адресою військовослужбовця строкової служби є адреса дислокації військової частини (формування).

5. Виборчою адресою виборця, який відбуває покарання у вигляді арешту, позбавлення або обмеження волі, є адреса установи виконання покарань.

6. Виборчою адресою виборця, який проживає чи перебуває за межами України, є його поштова адреса в країні проживання (перебування).

7. Виборча адреса виборця включає відомості, зазначені у пунктах 1 - 9, 11 (для виборців, які проживають або перебувають в Україні) або пунктах 1, 2, 10 (для виборців, які проживають або перебувають за межами України) цієї частини:

1) країна проживання (перебування);

2) регіон України, зазначений у частині другій статті 133 Конституції України, або субнаціональна адміністративно-територіальна одиниця (штат, провінція, земля тощо) іноземної країни проживання чи перебування;

3) район або місто обласного (республіканського в Автономній Республіці Крим) значення, до складу якого входить населений пункт;

НА ДОПОМОГУ ВИБОРЦЯМ

- 4) населений пункт (місто, селище, село);
- 5) вулиця (проспект, бульвар, площа, провулок, квартал, куток тощо);
- 6) номер будинку;
- 7) номер корпусу (крило будинку, блок, секція тощо);
- 8) номер квартири (кімнати);
- 9) поштовий індекс;
- 10) поштова адреса виборця за правилами країни проживання (перебування);
- 11) інші відомості, які визначають виборчу адресу.

Стаття 9. Службові персональні дані Реєстру

1. До службових персональних даних Реєстру належать:

- 1) дата набуття виборцем громадянства України;
 - 2) дата припинення громадянства України (для осіб, включених до Реєстру, громадянство України яких припинено);
 - 3) дата визнання особи недієздатною (для осіб, включених до Реєстру та визнаних судом недієздатними);
 - 4) дата поновлення дієздатності особи (для осіб, включених до Реєстру, дієздатність яких поновлена);
 - 5) дата смерті виборця або дата оголошення його померлим (для померлих осіб, включених до Реєстру);
 - 6) дата скасування рішення суду про оголошення особи, включеної до Реєстру, померлою;
 - 7) службова відмітка про вибуття виборця із зареєстрованого місця проживання (без внесення змін до його виборчої адреси) із зазначенням номера і дати видання виборцю документа, що засвідчує таку зміну;
 - 8) службова відмітка про проходження виборцем строкової військової служби;
 - 9) посилання на документи (із зазначенням їх реквізитів), які є у розпорядженні органу ведення Реєстру та стали підставою для внесення запису або персональних даних до бази даних Реєстру, зміни (уточнення) цих персональних даних або знищення запису.
2. Дата набуття виборцем громадянства України визначається відповідно до статті 3 Закону України «Про громадянство України».

Стаття 10. Відносини виборців з Реєстром

1. Кожен виборець має право:

- 1) подавати свої персональні дані до відповідного органу ведення Реєстру;
- 2) отримувати інформацію про своє включення (невключення) чи включення (невключення) інших осіб до Реєстру;
- 3) отримувати інформацію про використання своїх персональних даних для цілей, не передбачених цим Законом, зокрема про те, кому і з яких підстав надавалася інформація про нього;
- 4) одержувати на безоплатній основі у будь-який час від відповідного органу ведення Реєстру в доступній формі вичерпну інформацію про свої персональні дані, внесені до Реєстру, в установленому цим Законом порядку;
- 5) звертатися в порядку, встановленому цим Законом, до відповідного органу ведення Реєстру з мотивованою заявою щодо неправомірного включення (невключення) до Реєстру себе чи

інших осіб, запису про себе чи про інших осіб, виправлення недостовірних відомостей Реєстру щодо себе або інших осіб;

6) оскаржувати в установленому законом порядку рішення/ дії чи бездіяльність органів Реєстру;

7) захищати будь-якими не забороненими законом засобами свої права та законні інтереси у разі їх порушення під час ведення Реєстру.

2. Виборець подає органу ведення Реєстру достовірну інформацію щодо своїх персональних даних, які вносяться до Реєстру, у передбачених цим Законом випадках.

3. У разі виникнення можливості внесення до Реєстру двох і більше записів про одного виборця (кратне включення виборця до Реєстру) цей виборець сприяє органам Реєстру в усуненні такого включення.

Стаття 11. Гарантії захисту та безпеки персональних даних виборців

1. Розпорядник Реєстру, органи ведення Реєстру у взаємодії з Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України під час ведення Реєстру забезпечують його захист, у тому числі захист цілісності бази даних Реєстру, його апаратного та програмного забезпечення, достовірності даних Реєстру, його захист від несанкціонованого доступу, незаконного використання, незаконного копіювання, спотворення, знищення даних Реєстру, безпеку персональних даних виборців відповідно до цього Закону та Закону України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», міжнародних договорів у сфері захисту інформації, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Розпорядник Реєстру за погодженням з Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України здійснює комплекс заходів для забезпечення технічного захисту персональних та інших даних Реєстру в процесі їх зберігання, обробки та передачі каналами телекомунікацій відповідно до законодавства України. Розпорядник Реєстру для забезпечення захисту даних Реєстру встановлює обов'язковий для органів ведення Реєстру порядок доступу до бази даних Реєстру, який, зокрема, передбачає персональну відповідальність осіб, уповноважених виконувати передбачені цим Законом дії щодо ведення Реєстру, за дотримання вимог цього Закону.

3. За порушення захисту Реєстру, несанкціонований доступ або зловживання доступом до Реєстру, порушення цілісності Реєстру, спотворення або незаконне знищення персональних даних Реєстру, незаконне копіювання бази даних Реєстру або її частини настає юридична відповідальність в установленому законом порядку.

Стаття 12. Публічний характер Реєстру

1. Публічний характер Реєстру має на меті дотримання прав людини, гарантованих Конституцією України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, і забезпечується публічним контролем за дотриманням вимог Конституції та законів України у процесі ведення Реєстру.

2. Забезпечення публічного характеру Реєстру може допускати загальну доступність персональних даних виборців лише в обсязі та у спосіб, встановлені цим Законом та необхідні для досягнення мети, зазначеної в частині першій цієї статті.

3. Політичні партії, які мають свої фракції у поточному скликанні Верховної Ради України, а також політичні партії, що входять до складу блоку, який має свою фракцію у поточному скликанні

НА ДОПОМОГУ ВИБОРЦЯМ

Верховної Ради України, здійснюють публічний контроль за веденням Реєстру в межах, установлених цим Законом.

Стаття 13. Форма ведення Реєстру

1. Реєстр ведеться в електронній формі з єдиною централізованою базою даних, яка містить персональні дані усіх виборців України.

2. Для ведення Реєстру застосовуються системні класифікатори. Системні класифікатори, необхідні для функціонування Реєстру, розробляються розпорядником Реєстру та затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. Персональні дані виборця вносяться до бази даних Реєстру у формі запису - сукупності всіх персональних даних виборця, передбачених статтями 5 - 9 цього Закону. Кожному виборцю відповідає один запис у Реєстрі.

4. Некоректними відомостями Реєстру є:

1) запис або персональні дані, які на момент їх внесення до бази даних Реєстру виявляються уже попередньо внесеними до Реєстру;

2) запис, повторно внесений до бази даних Реєстру;

3) взаємно суперечливі (помилкові) персональні дані виборця.

5. У разі виявлення кількох записів, що стосуються одного виборця (кратне включення виборця до Реєстру), зайві записи Реєстру знищуються за рішенням розпорядника Реєстру в установленому цим Законом порядку. Виправлення інших некоректних відомостей здійснюється в порядку, встановленому статтями 19, 20, 22 і 23 цього Закону.

6. Візуальний та автоматизований контроль за повнотою і коректністю персональних даних Реєстру здійснюється постійно в порядку, встановленому розпорядником Реєстру.

З повним текстом Закону України «Про Державний реєстр виборців» можна ознайомитися за наступним посиланням

<http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=698-16&p=1299684240499947>

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА
від 18 липня 2007 р. N 943

**Деякі питання утворення органів (відділів) ведення та регіональних
органів (відділів) адміністрування Державного реєстру виборців
(витяги)**

**(Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 996 (996-2007-п) від
01.08.2007, N 970 (970-2009-п) від 03.09.2009)**

Відповідно до частини другої статті 34 Закону України «Про Державний реєстр виборців» (698-16) Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Установити, що чисельність працівників органу (відділу) ведення Державного реєстру виборців (далі - орган ведення) визначається з урахуванням кількості виборців, включених на 26 березня 2006 р. до списків виборців на виборчих дільницях, що були утворені в межах території, на яку поширюються повноваження цього органу: **до 25000 виборців - 3 штатні одиниці, від 25001 до 50000 - 4, від 50001 до 100000 - 5, від 100001 до 150000 - 6, від 150001 до 200000 - 7, від 200001 до 250000 - 8, від 250001 до 300000 - 9, понад 300000 - 10 штатних одиниць.**

Утворення нових, коригування чисельності існуючих органів ведення здійснюється з урахуванням кількості виборців, виборча адреса яких знаходиться в межах території, на яку поширюються повноваження цього органу.

Чисельність працівників регіонального органу (відділу) адміністрування Державного реєстру виборців (далі - орган адміністрування) визначається з урахуванням кількості органів ведення, на які поширюються повноваження цього органу адміністрування: **до 36 органів ведення - 4 штатні одиниці, від 37 до 48 - до 5, від 49 до 60 - до 6, понад 60 - до 7 штатних одиниць.**

Прем'єр-міністр України

В. ЯНУКОВИЧ

**З повним текстом Постанови
можна ознайомитися за наступним посиланням**

<http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=943-2007-%EF&p=1299070987132750>

**Додаток
до постанови Центральної виборчої комісії
від 19 травня 2011 року № 69**

**РОЗ'ЯСНЕННЯ
щодо використання інформації з Державного реєстру виборців
при забезпеченні доступу до публічної інформації відповідно
до Закону України «Про доступ до публічної інформації»**

Правові та організаційні засади ведення єдиного Державного реєстру виборців (далі – Реєстр) в Україні встановлено Законом України «Про Державний реєстр виборців» (далі – Закон).

Статтею 3 Закону основною засадою ведення Реєстру визначено його захищеність, що означає забезпечення захисту бази даних Реєстру від несанкціонованого доступу та зловживання доступом, від незаконного використання персональних даних Реєстру, порушення цілісності бази даних Реєстру та його апаратного чи програмного забезпечення.

Згідно з частиною першою статті 11 Закону розпорядник Реєстру, органи ведення Реєстру у взаємодії з Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України при веденні Реєстру забезпечують захист Реєстру, у тому числі захист цілісності бази даних Реєстру, його апаратного та програмного забезпечення, достовірності даних Реєстру, захист Реєстру від несанкціонованого доступу, незаконного використання, незаконного копіювання, спотворення, знищення даних Реєстру, безпеку персональних даних виборців відповідно до Закону та Закону України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», міжнародних договорів у сфері захисту інформації, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Частиною першою статті 5 Закону передбачено, що до Реєстру заносяться та в базі даних Реєстру зберігаються встановлені Законом відомості про виборця (персональні дані) таких видів:

- 1) ідентифікаційні персональні дані виборця;
- 2) персональні дані, які визначають місце та умови голосування виборця;
- 3) службові персональні дані.

Таким чином, відповідно до Закону персональні дані громадян України, які зберігаються в базі даних Реєстру, є об'єктом захисту створеної комплексної системи захисту інформації в автоматизованій інформаційно-телекомунікаційній системі Реєстру.

Згідно зі статтею 5 Закону України «Про захист персональних даних» персональні дані, які обробляються в базах персональних даних, є об'єктами захисту. При цьому персональні дані, крім знеособлених персональних даних, за режимом доступу є інформацією з обмеженим доступом.

Крім того, при розгляді розпорядниками інформації (органами, що утворили органи ведення Реєстру) запитів на інформацію слід враховувати, що орган ведення Реєстру має доступ до персональних даних Реєстру лише з метою виконання дій щодо ведення Реєстру. Так, згідно з частиною першою статті 15 Закону орган ведення Реєстру має доступ до персональних даних Реєстру в обсязі та порядку, що встановлені розпорядником Реєстру. При цьому доступ до бази даних Реєстру надається органам ведення Реєстру виключно з метою забезпечення ведення Реєстру відповідно до Закону та рішень Центральної виборчої комісії (пункт 3 Порядку доступу органів ведення Дер-

жавного реєстру виборців до бази даних Державного реєстру виборців, затвердженого постановою Центральної виборчої комісії від 15 жовтня 2009 року №154).

Відповідно до частини другої статті 10 Закону України «Про доступ до публічної інформації» обсяг інформації про особу, що збирається, зберігається і використовується розпорядниками інформації, має бути максимально обмеженим і використовуватися лише з метою та у спосіб, визначений законом.

Забезпечення публічного характеру Реєстру може допускати загальну доступність персональних даних виборців лише в обсязі та у спосіб, встановлені Законом та необхідні для дотримання прав людини, гарантованих Конституцією України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України (частини перша, друга статті 12 Закону).

Частиною другою статті 2 Закону визначено, що база даних Реєстру, будь-яка її частина, копія бази даних або її частини, персональні дані виборців, що містяться у базі даних Реєстру, можуть використовуватися лише для цілей, передбачених статтею 26 Закону, яка містить вичерпний перелік таких цілей. При цьому частиною п'ятою зазначеної статті встановлено, що використання персональних даних Реєстру для цілей, не передбачених статтею 26 Закону, можливе виключно за рішенням суду.

Порядок використання статистичної інформації Реєстру визначається статтею 30 Закону. Зокрема, згідно з частиною п'ятою вказаної статті відомості про кількість виборців у межах районів, міст обласного (республіканського в Автономній Республіці Крим) значення, районів у містах, Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, а також у закордонному виборчому окрузі станом на останній день попереднього місяця розміщуються щомісяця на офіційному сайті Центральної виборчої комісії. Такі відомості зберігаються у вільному доступі на офіційному сайті Центральної виборчої комісії протягом трьох місяців.

Враховуючи частину другу статті 19 Конституції України, відповідно до якої органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, персональні дані Реєстру можуть використовуватися виключно з метою та у спосіб, встановлені Законом України «Про Державний реєстр виборців».

Зважаючи на викладене, інформація, яка зберігається в базі даних Реєстру, у розумінні Закону України «Про доступ до публічної інформації» не знаходиться у володінні органів, що утворили відповідні органи ведення Реєстру.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації» публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених вказаним Законом.

Отже, при розгляді запитів на інформацію стосовно інформації, яка може бути отримана шляхом узагальнення, аналітичної обробки даних Реєстру або потребує створення в інший спосіб із використанням відомостей Реєстру, необхідно враховувати, що підготовка такої інформації, включаючи статистичну, потребує виконання спеціальних дій, спрямованих на її створення, які не передбачені Законом України «Про Державний реєстр виборців».

Розпорядник Реєстру, органи, що утворили відповідні органи ведення Реєстру та регіональні органи адміністрування Реєстру, не є розпорядниками інформації за запитом на інформацію стосовно інформації, яка може бути отримана шляхом узагальнення, аналітичної обробки даних Реєстру або потребує створення в інший спосіб із використанням відомостей Реєстру.

Секретар Центральної виборчої комісії Т. ЛУКАШ

**Додаток 1
до постанови Центральної виборчої комісії
від 01 квітня 2011 року № 57**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо тимчасової зміни місця голосування виборця
без зміни його виборчої адреси**

1. Загальні положення

1.1. Ці Рекомендації розроблено з метою забезпечення однакового застосування органами ведення Державного реєстру виборців (далі – органи ведення Реєстру) законодавства України про вибори та референдуми під час приймання та розгляду звернень громадян про тимчасову зміну місця голосування.

1.2. Тимчасова зміна місця голосування громадянина України, який має право голосу на виборах або референдумі (далі – виборець), передбачає зміну виборчої дільниці (дільниці для голосування), до якої виборець відноситься за його виборчою адресою, на іншу виборчу дільницю (дільницю для голосування), яка визначається місцем перебування виборця в день виборів (повторного голосування) чи референдуму, без зміни його виборчої адреси.

**2. Приймання звернень громадян
про тимчасову зміну місця голосування**

2.1. Заява про тимчасову зміну місця голосування виборця (далі – заява) приймається органом ведення Реєстру:

за вказаним у заяві місцем перебування виборця в день виборів (повторного голосування), референдуму чи місцезнаходженням виборчої дільниці, дільниці для голосування, яку він просить визначити місцем його голосування;

за виборчою адресою заявника, яка визначається відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний реєстр виборців».

2.2. Заява виборця, виборча адреса якого знаходиться за межами України, та який перебуватиме в день виборів Президента України (повторного голосування), народних депутатів України, всеукраїнського референдуму на території України, приймається органом ведення Реєстру за вказаним у заяві місцем перебування чи місцезнаходженням виборчої дільниці, дільниці для голосування, яку він просить визначити місцем його голосування, або органом ведення Реєстру в Міністерстві закордонних справ України.

2.3. Заява виборця, який проживає чи перебуває в Україні, та перебуватиме в день виборів Президента України (повторного голосування), народних депутатів України, всеукраїнського референдуму за її межами, приймається органом ведення Реєстру за виборчою адресою заявника або органом ведення Реєстру в Міністерстві закордонних справ України.

2.4. Заява виборця, виборча адреса якого знаходиться за межами України, з проханням тимчасово змінити місце його голосування на виборах Президента України (повторному голосуванні), народ-

них депутатів України, всеукраїнському референдумі на іншу закордонну виборчу дільницю (дільницю для голосування), приймається органом ведення Реєстру в Міністерстві закордонних справ України.

Виборець, який проживає чи перебуває за межами України, може за власною ініціативою звернутися до відповідної закордонної дипломатичної установи України щодо зміни його виборчої адреси в порядку, встановленому статтею 20 Закону України «Про Державний реєстр виборців».

2.5. Заява приймається органом ведення Реєстру не раніше утворення виборчих дільниць (дільниць для голосування) на відповідних виборах або референдумі.

2.6. У заяві зазначаються ідентифікаційні персональні дані виборця, які однозначно визначають його особу в Державному реєстрі виборців (далі – Реєстр): прізвище, власне ім'я (усі власні імена), по батькові, дата та місце народження, його виборча адреса, а також мотивування необхідності тимчасової зміни місця голосування та адреса, де він перебуватиме в день виборів (повторного голосування) або референдуму, чи номер виборчої дільниці (дільниці для голосування), яку він просить визначити місцем його голосування, із зазначенням виборчого округу та його номера (за наявності).

2.7. Орган ведення Реєстру сприяє громадянам у визначенні виборчої дільниці (дільниці для голосування) та при поданні ними заяви надає необхідну правову допомогу.

2.8. З метою надання правової допомоги виборцям орган ведення Реєстру розміщує у спеціально відведеному місці примірний зразок заяви (додаток 2).

Недотримання примірного зразка заяви не є підставою для відмови в її прийнятті.

2.9. При поданні заяви громадянин пред'являє документ, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, – паспорт громадянина України або тимчасове посвідчення громадянина України (якщо особа нещодавно набула громадянства України).

2.10. Вказані в заяві відомості перевіряються органом ведення Реєстру щодо їх повноти та відповідності даним документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України.

2.11. Якщо заява не містить даних, необхідних для прийняття відповідного рішення, та неможливо усунути ці недоліки під час її приймання, вона невідкладно повертається громадянину з відповідними роз'ясненнями.

2.12. Заява в день її подання реєструється органом ведення Реєстру в журналі реєстрації звернень виборців (осіб).

3. Порядок розгляду звернень громадян про тимчасову зміну місця голосування

3.1. Заява розглядається органом ведення Реєстру невідкладно, але не пізніше ніж за п'ять днів до дня голосування.

3.2. Під час розгляду заяви орган ведення Реєстру перевіряє, чи включений заявник до Реєстру.

У ході перевірки включення особи до Реєстру орган ведення Реєстру з'ясовує, чи не було змінено місце голосування заявника на зазначених у заяві виборах або референдумі.

3.3. У разі включення громадянина до Реєстру орган ведення Реєстру встановлює, чи має він право голосу на відповідних виборах або референдумі.

Наявність права голосу на виборах або референдумі встановлюється відповідно до Конституції України та Законів України «Про вибори Президента України», «Про вибори народних депутатів України», «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів», «Про всеукраїнський та місцеві референдуми».

3.4. Для встановлення наявності в заявника права голосу на виборах Президента України, народних депутатів України, всеукраїнському референдумі орган ведення Реєстру перевіряє:

- належність до громадянства України;
- досягнення вісімнадцяти років;

НА ДОПОМОГУ ВИБОРЦЯМ

відсутність у записі Реєстру стосовно заявника службової відмітки про визнання його недієздатним.

3.5. Для встановлення наявності в заявника права голосу на виборах депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів (далі – місцеві вибори) орган ведення Реєстру повинен пересвідчитися, чи:

він є громадянином України;

досяг вісімнадцяти років;

у записі Реєстру стосовно заявника відсутня службова відмітка про визнання його недієздатним;

zareєстровано місце його проживання на території відповідної територіальної громади (відповідної адміністративно-територіальної одиниці, Автономної Республіки Крим).

При цьому орган ведення Реєстру керується частиною шостою статті 3 Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів», згідно з якою військовослужбовці строкової служби, громадяни України, що проживають за кордоном, а також громадяни України, які за вироком суду перебувають у місцях позбавлення волі, вважаються такими, що не належать до жодної територіальної громади та не мають права голосу на місцевих виборах.

Таким чином, орган ведення Реєстру може змінити місце голосування виборцю, який має право голосу на:

виборах депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, якщо виборець проживає на території Автономної Республіки Крим та виборча дільниця, яку він просить визначити місцем його голосування, розташована на території Автономної Республіки Крим;

виборах депутатів обласної ради, якщо виборець проживає на території цієї області та виборча дільниця, яку він просить визначити місцем його голосування, розташована на території цієї області;

виборах депутатів районної ради, якщо виборець проживає на території цього району та виборча дільниця, яку він просить визначити місцем його голосування, розташована на території цього району;

виборах депутатів сільської, селищної, міської ради, сільського, селищного, міського голови, якщо виборець проживає на території відповідного села (одного з кількох сіл, жителі яких добровільно об'єдналися у сільську громаду), селища, міста згідно з існуючим адміністративно-територіальним устроєм та виборча дільниця, яку він просить визначити місцем його голосування, розташована на території цього села, (одного з кількох сіл, жителі яких добровільно об'єдналися у сільську громаду), селища, міста;

виборах депутатів районної у містах із районним поділом ради, якщо виборець проживає на території цього району у місті та виборча дільниця, яку він просить визначити місцем його голосування, розташована на території цього району у місті.

3.6. Для встановлення наявності в заявника права голосу на місцевому референдумі орган ведення Реєстру повинен пересвідчитися, чи:

він є громадянином України;

досяг вісімнадцяти років;

у записі Реєстру стосовно заявника відсутня службова відмітка про визнання його недієздатним;

zareєстровано місце його проживання на відповідній території, де проводиться референдум.

Виборцю, який має право голосу на місцевому референдумі, може бути тимчасово змінено місце голосування на дільницю для голосування, утворену в межах відповідної території, де проводиться референдум.

4. Прийняття органом ведення Реєстру рішення за результатами розгляду заяви про тимчасову зміну місця голосування

4.1. Якщо за результатами розгляду заяви встановлено, що заявник включений до Реєстру та має право голосу на відповідних виборах або референдумі, керівник органу ведення Реєстру видає наказ про тимчасову зміну місця голосування виборця (додаток 3), що оформляється на бланку органу ведення Реєстру, примірні зразки якого затверджені постановою Центральної виборчої комісії від 18 листопада 2010 року № 527.

4.2. Тимчасова зміна місця голосування забезпечує включення виборця до списку виборців тільки на одній виборчій дільниці (дільниці для голосування), утвореній на відповідних виборах або референдумі.

4.3. При включенні виборця, якому тимчасово змінено місце голосування, до списку виборців у графі «Примітки» навпроти його прізвища зазначаються номер посвідчення, що підтверджує тимчасову зміну місця голосування виборця, дата його видачі та найменування органу ведення Реєстру, який його видав.

4.4. Орган ведення Реєстру здійснює облік таких наказів з використанням програмних засобів автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи «Державний реєстр виборців», а також у журналі реєстрації наказів керівника органу ведення Державного реєстру виборців.

4.5. Про тимчасову зміну місця голосування виборцю видається посвідчення за встановленою формою (додатки 4, 5).

Посвідчення, що підтверджує тимчасову зміну місця голосування виборця, підписується керівником органу ведення Реєстру, який його видав, та засвідчується печаткою цього органу.

4.6. Посвідчення підлягає обов'язковій реєстрації в журналі обліку посвідчень, які підтверджують тимчасову зміну місця голосування виборця (додаток 6).

Про отримання посвідчення виборець розписується в журналі обліку посвідчень, які підтверджують тимчасову зміну місця голосування виборця.

4.7. Якщо виборцю вже було змінено місце голосування, орган ведення Реєстру невідкладно повертає заяву такого виборця з роз'ясненням можливості повторного звернення у визначений законом строк після відкликання попередньої заяви в органі ведення Реєстру за місцем отримання посвідчення, що підтверджує тимчасову зміну місця голосування виборця, та його повернення.

4.8. У разі відкликання виборцем заяви, на підставі якої було змінено місце голосування, однак не пізніше ніж за п'ять днів до дня голосування, керівник органу ведення Реєстру видає наказ про відміну тимчасової зміни місця голосування виборця (додаток 7). При цьому посвідчення, що підтверджує тимчасову зміну місця голосування виборця, підлягає поверненню до органу ведення Реєстру, який його видав.

Про повернення виборцем посвідчення в журналі обліку посвідчень, які підтверджують тимчасову зміну місця голосування виборця, у графі «Примітка» зазначається дата його повернення, а у випадку втрати посвідчення проставляється відповідна відмітка.

4.9. Якщо виборець звернувся із заявою до органу ведення Реєстру за своєю виборчою адресою, однак виявився не включеним до Реєстру, йому одночасно пропонується подати заяву щодо свого включення до Реєстру, а в разі звернення до органу ведення Реєстру не за своєю виборчою адресою – звернутися з відповідною заявою до органу ведення Реєстру за місцем свого проживання на території України. Виборець, який проживає за межами України та перебуває на території України, звертається із заявою щодо свого включення до Реєстру до органу ведення Реєстру в Міністерстві закордонних справ України.

4.10. Керівник органу ведення Реєстру відмовляє у задоволенні заяви особи про тимчасову зміну місця голосування з таких підстав:

якщо заяву подано раніше утворення виборчих дільниць (дільниць для голосування) або пізніш як за п'ять днів до дня голосування;

якщо встановлено, що особа, яка звернулася із заявою, не має права голосу на відповідних виборах чи референдумі.

4.11. Особі, якій відмовлено в задоволенні заяви, повідомляється про це у письмовій формі із зазначенням вичерпного переліку підстав відмови.

4.12. Розглянуті заяви, відповідні накази формуються у справу та зберігаються відповідно до порядку, передбаченого для документів, які є підставою для внесення змін до персональних даних виборця у Реєстрі.

Секретар Центральної виборчої комісії Т. ЛУКАШ

НА ДОПОМОГУ ВИБОРЦЯМ

Додаток 4
до постанови Центральної виборчої комісії
від «_1_» квітня 2011 року №_57_

_____ (вид, назва виборів (повторне голосування))

_____ (дата проведення виборів (повторного голосування))

ПОСВІДЧЕННЯ №__

_____ (прізвище, ім'я, по батькові виборця)

Виборцю тимчасово змінено місце голосування на виборчу дільницю № _____
(номер виборчої дільниці із

_____ зазначенням виборчого округу та його номера (за наявності)

_____ (повне найменування посади керівника органу ведення Державного реєстру виборців)
_____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)
МП

_____ (дата видачі посвідчення)

Дійсне з пред'явленням документа, що посвідчує
особу та підтверджує громадянство України

Секретар
Центральної виборчої комісії

Т. ЛУКАШ

Додаток 5
до постанови Центральної виборчої комісії
від «_1_» квітня 2011 року №_57_

_____ (назва референдуму)

_____ (дата проведення референдуму)

ПОСВІДЧЕННЯ №__

_____ (прізвище, ім'я, по батькові громадянина)

Громадянину України тимчасово змінено місце голосування на дільницю для
голосування №_____.
(номер дільниці для голосування та назва населеного пункту)

_____ (повне найменування посади керівника органу (підпис) (ініціали, прізвище)
ведення Державного реєстру виборців)
МП

_____ (дата видачі посвідчення)

Дійсне з пред'явленням документа, що посвідчує
особу та підтверджує громадянство України

Секретар
Центральної виборчої комісії

Т. ЛУКАШ

НА ДОПОМОГУ ВИБОРЦЯМ

КОНТАКТИ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ

ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ
СЛУЖБА РОЗПОРЯДНИКА ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ
01196, м.Київ, пл. Лесі Українки, 1
тел. (044) 286-84-62
e-mail: post@cvk.gov.ua

Відділи адміністрування Державного реєстру виборців

Назва відділу адміністрування	Поштова адреса	Контактний телефон
Виборча комісія АРК відділ адміністрування ДРВ	95000, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18	(0652) 54-41-06 (0652) 54-41-61, (0652) 27-61-84
Відділ адміністрування Вінницької ОДА	21100, м. Вінниця, вул. Соборна, 70	(0432) 61-44-98
Відділ адміністрування Волинської ОДА	43027, м. Луцьк, Київський майдан,9, каб. № 105	(0332) 77-82-76
Відділ адміністрування Дніпропетровської ОДА	49000, м. Дніпропетровськ, пр. Кірова,1, к. 611	(056) 742-85-02 (056) 742-85-85 (056) 742-84-89
Відділ адміністрування Донецької ОДА	83105, м. Донецьк, бульв. Пушкіна, 34, каб. 805	(062) 334-33-54
Відділ адміністрування Житомирської ОДА	10014, м. Житомир, майдан С. Корольова, 1	(0412) 47-50-39 (0412) 47-50-92
Відділ адміністрування Закарпатської ОДА	88000, м. Ужгород, пл. Народна, 4	(0312) 61-36-97 (0312) 61-39-30
Відділ адміністрування Запорізької ОДА	69107, м. Запоріжжя, просп. Леніна, 164	(061) 239-03-92
Відділ адміністрування Івано-Франківської ОДА	76004, м. Івано-Франківськ, вул. Грушевського, 21	(0342) 55-23-55 (0342) 55-19-21
Відділ адміністрування Київської ОДА	01196, м. Київ, пл. Лесі Українки, 1, к. 33	(044) 286-85-10 (044) 284-76-45
Відділ адміністрування Кіровоградської ОДА	25022, м. Кіровоград, пл. Кірова, 1	(0522) 24-17-14
Відділ адміністрування Луганської ОДА	91016, м. Луганськ, пл. Героїв Великої Вітчизняної війни, 3	(0642) 58-08-91 (0642) 58-08-92

Назва відділу адміністрування	Поштова адреса	Контактний телефон
Відділ адміністрування Львівської ОДА	79008, м. Львів, вул. Винниченка, 18	(0322) 99-92-85
Відділ адміністрування Миколаївської ОДА	54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22	(0512) 37-04-14 (0512) 37-09-38 (0512) 37-44-37
Відділ адміністрування Одеської ОДА	65032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4	(048) 718 92 09 (0482) 34 28 19
Відділ адміністрування Полтавської ОДА	36014, м. Полтава, вул. Жовтнева, 45	(05322) 2-48-97 (05322) 7-36-01
Відділ адміністрування Рівненської ОДА	33028, м. Рівне, майдан Просвіти, 1	(0362) 69-53-87
Відділ адміністрування Сумської ОДА	40030, м. Суми, пл. Незалежності, 2	(0542) 62-98-17
Відділ адміністрування Тернопільської ОДА	46021, м. Тернопіль, вул. Грушевського, 8	(0352) 52-25-76
Відділ адміністрування Харківської ОДА	61200, м. Харків, вул. Сумська, 64	(057) 700-50-62 (057) 715-72-90 (057) 715-72-92 (057) 715-72-85
Відділ адміністрування Херсонської ОДА	73000, м.Херсон, пл.Свободи, 1, кімн.102	(0552) 49-33-20 (0552) 49-83-59
Відділ адміністрування Хмельницької ОДА	29005, м. Хмельницький, майдан Незалежності, Будинок рад	(0382) 76-55-14
Відділ адміністрування Черкаської ОДА	18000, м. Черкаси, бульв. Шевченка, 185	(0472) 37-26-20
Відділ адміністрування Чернівецької ОДА	58010, м. Чернівці, вул. Грушевського, 1	(037) 255-15-08
Відділ адміністрування Чернігівської ОДА	14000, м. Чернігів, вул. Шевченка, 7	(0462) 67-59-10 ф.(0462) 67-56-01
Київський міський відділ адміністрування ДРВ	01044, м. Київ, вул. Хрещатик, 36 к.421	(044) 235-53-68 (044) 235-72-21
Відділ адміністрування ДРВ апарату Севастопольської міської держ. адміністрації	99011, м. Севастополь, вул. Леніна, 2	(0692) 54-35-97 ф.(0692) 54-20-53

НА ДОПОМОГУ ВИБОРЦЯМ

Відділи ведення Державного реєстру виборців (ДРВ) в Одеській області

Назва відділу ведення	Поштова адреса	Контактний телефон
Відділ ведення ДРВ Ананьївської РДА	Вул. Незалежності, 51, м. Ананьїв, Ананьївський р-н, Одеська обл., 66400	(04863) 4-05-97 (04863) 2-10-29
Відділ ведення ДРВ Арцизької РДА	Вул. Орджонікідзе, 46, м. Арциз, Арцизький р-н, Одеська обл., 68400	(04845) 3-13-56
Відділ ведення ДРВ Балтської РДА	Вул. Кірова, 13, м. Балта, Балтський р-н, Одеська обл., 66101	(04866) 2-25-07 ф. (04866) 2-18-73
Відділ ведення ДРВ Березівської РДА	пл. Шевченко, 1, м. Березівка, Березівський р-н, Одеська обл., 67300	(04856) 2-14-38, (04856) 2-19-91
Відділ ведення ДРВ Білгород-Дністровської РДА	Вул. Леона Попова, 24, м. Білгород-Дністровський, Одеська обл., 67700	(04849) 3-59-53, (04849) 2-21-48, (04849) 3-93-66
Відділ ведення ДРВ Біляївської РДА	Вул. Гагаріна, 1А, м. Біляївка, Біляївський р-н, Одеська обл., 67600	(04852) 2-52-89, (04852) 2-59-41
Відділ ведення ДРВ Болградської РДА	пр. Леніна, 149, м. Болград, Болградський р-н, Одеська обл., 68702	(04846) 4-05-05
Відділ ведення ДРВ Великомихайлівської РДА	Вул. Леніна, 123, смт Велика Михайлівка, Великомихайлівський р-н., Одеська обл., 67100	(04859) 2-13-05
Відділ ведення ДРВ Іванівської РДА	Вул. Леніна, 93, смт Іванівка, Іванівський р-н, Одеська обл., 67200	(04854) 2-02-42 ф. (04854) 3-18-82
Відділ ведення ДРВ Ізмаїльської РДА	Просп. Суворова, 62, м. Ізмаїл, Одеська обл., 68600	(04841) 2-53-36
Відділ ведення ДРВ Кілійської РДА	Вул. Леніна, 44, м. Кілія, Кілійський р-н., Одеська обл., 68300	(04843) 4-10-95 4-35-97 ф. (04843) 4-23-94
Відділ ведення ДРВ Кодимської РДА	пл. Перемоги, 1, м. Кодима, Кодимський район, Одеська обл., 66000	(04867) 2-60-45
Відділ ведення ДРВ Комінтернівської РДА	пр. ім.40-річчя Визволення, 1, смт Комінтернівське, Комінтер- нівський р-н, Одеська обл., 67500	(04855) 9-11-87
Відділ ведення ДРВ Котовської РДА	Вул. Старого Борисова, 5, м. Котовськ, Одеська обл., 66300	(04862) 2-67-25 2-14-20
Відділ ведення ДРВ Красноокнянської РДА	Вул. Комарова, 2, смт Красні Окни, Красноокнянський район, Одеська область, 67900	(04861) 2-23-19, ф.(04861) 2-28-93
Відділ ведення ДРВ Любашівської РДА	Вул. Леніна, 97 смт Любашівка, Любашівський район, Одеська область, 66502	(04864) 2-63-57 ф.(04864) 2-64-43
Відділ ведення ДРВ Миколаївської РДА	Вул. Леніна, 71, смт Миколаївка, Миколаївський р-н, Одеська обл., 67000	(04857) 2-24-14 ф. (04857) 2-24-14
Відділ ведення ДРВ Овідіопольської РДА	Вул. Т.Шевченко, 169, смт Овідіополь, Овідіопольський р-н, Одеська обл., 67801	(04851) 3-52-82 ф. (04851) 3-52-82

**ДОТРИМАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСАД ВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ
В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ: ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, РЕКОМЕНДАЦІЇ**

Назва відділу ведення	Поштова адреса	Контактний телефон
Відділ ведення ДРВ Ренійської РДА	Вул. Комсомольська, 139, м. Рені, Ренійський р-н, Одеська обл., 68800	(04840) 2-68-77
Відділ ведення ДРВ Роздільнянської РДА	Вул. Свердлова, 9, м. Роздільна, Роздільнянський р-н, Одеська обл., 67400	(04853) 6-29-60, (04853) 3-21-87, ф. (04853) 3-12-09, (04853) 3-15-92
Відділ ведення ДРВ Савранської РДА	Вул. Леніна, 9, смт Саврань, Савранський р-н, Одеська обл., 66200	(04865) 3-31-42, (04865) 3-12-86
Відділ ведення ДРВ Саратської РДА	Вул. Леніна, 84, смт Сарата, Саратовський р-н, Одеська обл., 68200	(04848) 2-20-95, (04848) 2-17-83
Відділ ведення ДРВ Тарутинської РДА	Вул. Котовського 1, смт Тарутине, Тарутинський р-н, Одеська обл., 68500	(04847) 3-11-42 (04847) 3-25-61
Відділ ведення ДРВ Татарбунарської РДА	Вул. Горького, 1, м. Татарбунари, Татарбунарський р-н, Одеська обл., 68100	(04844) 3-20-91
Відділ ведення ДРВ Фрунзівської РДА	Вул. Леніна, 69, смт Фрунзівка, Фрунзівський р-н, Одеська обл., 66700	(04860) 9-14-50 ф. (04860) 9-14-50
Відділ ведення ДРВ Ширяївської РДА	Вул. Леніна, 125, смт Ширяєве, Ширяївський район, Одеська область, 66800	(04858) 2-12-50 (04858) 2-25-67
Відділ ведення ДРВ Білгород-Дністровської міської ради	Вул. Комсомольська, 12, м. Білгород-Дністровський, Одеська обл., 67700	(04849) 2-59-61 (04849) 2-63-97 (04849) 3-63-78
Відділ ведення ДРВ Ізмаїльської міської ради	Просп. Суворова, 62, м.Ізмаїл, Одеська обл, 68600	(04841) 7-24-31, (04841) 7-53-79
Відділ ведення ДРВ Іллічівської міської ради	Вул. Леніна, 33, м. Іллічівськ, Одеська обл., 68003	(04868) 6-83-97 (04868) 3-54-01
Відділ ведення ДРВ Котовської міської ради	Вул. 50 років Жовтня, 198, м. Котовськ, Одеська обл., 66304	(04862) 4-03-97 3-00-00
Відділ ведення ДРВ Теплодарської міської ради	Вул. Піонерна, 7, м. Теплодар, Одеська область, 65490	(048) 502-29-72
Відділ ведення ДРВ Южненської міської ради	Просп. Григорівського десанту, 26А, м. Южне, Одеська обл., 65481	(04842) 2-25-75
Відділ ведення ДРВ Київської районної адміністрації Одеської міської ради	Вул. Академіка Корольова, 9, м. Одеса, 65114	(0482) 39-22-27 ф. (0482) 39-22-13
Відділ ведення ДРВ Малиновської районної адміністрації Одеської міської ради	Вул. Генерала Петрова 22, м. Одеса, 65078	(048) 734-95-56
Відділ ведення ДРВ Приморської районної адміністрації Одеської міської ради	Вул. Канатна, 134, м. Одеса, 65039	(048) 776-04-01 (0482) 392-145 (0482) 392-146 (0482) 392-160
Відділ ведення ДРВ Суворовської районної адміністрації Одеської міської ради	Просп. Добровольського, 106, м.Одеса, 65025	(048) 755-10-33 (048) 758-32-11 (048) 758-53-72

Інформація надана з офіційного веб-сайту Центральної виборчої комісії

КОРИСНІ ВЕБ-РЕСУРСИ

www.reestr2009.org.ua

спеціально створений за сприяння ОБСЄ сайт
про Державний реєстр виборців

www.cvk.gov.ua

офіційний сайт Центральної виборчої комісії України

<http://www.aceeeo.org/ru>

російська версія офіційного сайту
Асоціації Організаторів Виборів Країн Європи (АСЕЕЕО)

www.cvu.org.ua

інформаційний ресурс
Всеукраїнської громадської організації
«Комітет виборців України»

<http://izbirkom.od.ua>

інформаційний ресурс
Одеської обласної організації
ВГО «Комітет виборців України»

**Примірна форма
заяви виборця щодо зміни його ідентифікаційних персональних даних**

_____ (найменування органу ведення Державного реєстру виборців

_____ або закордонної дипломатичної установи України)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові заявника)

_____ (поштова адреса заявника)

З А Я В А

До Державного реєстру виборців стосовно мене занесені такі персональні дані:

_____ (прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові)

_____ (дата (число, місяць, рік) та місце народження)

_____ (виборча адреса)

Відповідно до статті 20 Закону України "Про Державний реєстр виборців" прошу внести до моїх ідентифікаційних персональних даних такі зміни:

Прізвище	
Власне ім'я (усі власні імена)	
По батькові	
Дата народження (число, місяць, рік)	
Місце народження	в межах сучасної території України
	(Автономна Республіка Крим, область, міста Київ, Севастополь)
	(назва району, міста обласного (республіканського в Автономній Республіці Крим) значення, до складу якого входить населений пункт)
	(категорія (село, селище, місто) та назва населеного пункту)
	за межами сучасної території України
	(сучасна назва країни)
	(для федеративних держав – назва суб'єкта федерації)
	(категорія та назва населеного пункту)

До заяви додаю такі документи (копії документів):

_____ (дата подання заяви)

_____ (підпис заявника)

Примітка. У відповідних рядках зазначаються лише ті відомості, які зазнали змін, а в інших – ставиться прочерк.

До заяви додаються документи (копії документів), що підтверджують відповідні зміни. У разі якщо до заяви додаються копії документів, їх оригінали пред'являються працівнику органу ведення Реєстру (закордонної дипломатичної установи України).

Заповнюється працівником органу ведення Державного реєстру виборців
або закордонної дипломатичної установи України

Відмітки (заповнюються у разі необхідності): _____

_____ (дата прийняття заяви)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали працівника)

Заповнюється працівником органу ведення Державного реєстру виборців

Відмітки про перевірку відомостей щодо виборця відповідно до частини третьої або восьмої статті 20 Закону України "Про Державний реєстр виборців"

Відмітки про внесення змін до персональних даних виборця в Державному реєстрі виборців

Дата та номер наказу керівника органу ведення Реєстру про внесення змін до персональних даних виборця в Реєстрі	
Дата надсилання виборцю повідомлення про внесення змін до його персональних даних у Реєстрі	

_____ (дата)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Відмітки про відмову у задоволенні заяви

Підстави відмови у задоволенні заяви	Особа не включена до Реєстру	
	Перевіркою виявлено невідповідність у змісті відомостей, зазначених у заяві та наданих відповідними органом, закладом, установою	
	До персональних даних виборця в Реєстрі вже внесено відповідні зміни	
Дата надсилання виборцю повідомлення про відмову в задоволенні заяви		

_____ (дата)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Відмітки про включення виборця до Реєстру

Дата звернення до виборця (у разі необхідності) щодо перевірки чи уточнення відомостей	
Дата та номер наказу керівника органу ведення Реєстру про внесення запису до бази даних Реєстру	
Дата надсилання виборцю повідомлення про його включення до Реєстру	

_____ (дата)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Додаток 1
до постанови Центральної виборчої комісії
від 15 жовтня 2010 року № 415

Форма 19.1

(найменування органу ведення Державного реєстру виборців)

З А Я В А
особи, яка проживає на території України,
щодо включення до Державного реєстру виборців

Відповідно до статті 19 Закону України "Про Державний реєстр виборців" прошу включити мене до Державного реєстру виборців. Зазначаю про себе такі відомості:

Прізвище			
Власне ім'я (усі власні імена)			
По батькові			
Дата народження (число, місяць, рік)			
Місце народження	у межах сучасної території України	(Автономна Республіка Крим, область, міста Київ, Севастополь)	
		(власна назва району, міста обласного (республіканського в Автономній Республіці Крим) значення, до складу якого входить населений пункт)	
	(категорія (село, селище, місто) та власна назва населеного пункту)		
	за мовою сучасної території України	(сучасна назва країни)	
(назва суб'єкта федерації (для федеративних держав))			
(категорія та власна назва населеного пункту)			
Виборча адреса <small>(визначається відповідно до статті 8 Закону України "Про Державний реєстр виборців")</small>	(поштовий індекс) _____ (Автономна Республіка Крим, область, міста Київ, Севастополь)		
	(район, місто обласного (республіканського в Автономній Республіці Крим) значення, до складу якого входить населений пункт)		
	(категорія (село, селище, місто) та назва населеного пункту)		
	(вулиця, проспект, бульвар, площа, провулок, квартал, куток тощо)		
	(номер будинку) _____	(номер корпусу (крило будинку, блок, секція тощо) _____)	(номер квартири (кімнати) _____)
	(інші відомості, які визначають виборчу адресу)		
	(мотивування визначення вказаної виборцем, який не має зареєстрованого місця проживання, виборчої адреси)		
Відомості про постійну нездатність пересуватись самостійно (за наявності підстав)		(документ, який підтверджує факт постійної нездатності особи пересуватись самостійно, із зазначенням його реквізитів)	
(документ, що посвідчує особу і підтверджує громадянство виборця)		серія _____ номер _____	
(ким видано) _____		(дата видачі) _____	
Дата набуття громадянства України (для осіб, які набули права голосу у зв'язку з набуттям громадянства України) _____			

До заяви додаю такі документи (копії документів):

_____ (дата подання заяви)

_____ (підпис)

Примітка. При поданні заяви особою пред'являється документ, що посвідчує особу та підтверджує громадянство виборця, – паспорт громадянина України або тимчасове посвідчення громадянина України (якщо особа нещодавно набула громадянства України), копія якого додається до заяви. Заява, в якій зазначаються відомості про постійну нездатність особи пересуватись самостійно, подається разом з документом, що підтверджує відповідний факт.

Заповнюється працівником органу ведення Державного реєстру виборців

Відмітки (у разі необхідності): _____

_____ (дата прийняття заяви)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище працівника)

Відмітки про перевірку відомостей відповідно до частини п'ятої статті 19
Закону України "Про Державний реєстр виборців"

Відмітки про включення виборця до Державного реєстру виборців

Дата та номер наказу керівника органу ведення Реєстру про внесення запису до Реєстру	
Дата надсилання виборцю повідомлення про включення до Реєстру	

_____ (дата)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище працівника)

Відмітки про відмову в задоволенні заяви

	Особа не має права голосу	
Підстави відмови	Перевіркою виявлено невідповідність відомостей, зазначених у заяві та наданих відповідним органом, закладом, установою	
Дата надсилання виборцю повідомлення про відмову в задоволенні заяви		

_____ (дата)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище працівника)

Секретар
Центральної виборчої комісії

Т. ЛУКАШ

Додаток 2
до постанови Центральної виборчої комісії
від 15 жовтня 2010 року № 415

Форма 19.3

(найменування закордонної дипломатичної установи України)

З А Я В А

особи, яка проживає чи перебуває за межами України,
щодо включення до Державного реєстру виборців

Відповідно до статті 19 Закону України "Про Державний реєстр виборців" прошу включити мене до Державного реєстру виборців. Зазначаю про себе такі відомості:

Прізвище			
Власне ім'я (усі власні імена)			
По батькові			
Дата народження (число, місяць, рік)			
Місце народження	у межах сучасної території України		
		(Автономна Республіка Крим, область, міста Київ, Севастополь)	
		(власна назва району, міста обласного (республіканського в Автономній Республіці Крим) значення, до складу якого входить населений пункт)	
	(категорія (село, селище, місто) та власна назва населеного пункту)		
	за межами сучасної території України		
		(сучасна назва країни)	
(назва суб'єкта федерації (для федеративних держав))			
(категорія та власна назва населеного пункту)			
Виборча адреса (визначається відповідно до статті 8 Закону України "Про Державний реєстр виборців")			
	(країна проживання (перебування))		
	(субнаціональна адміністративно-територіальна одиниця (штат, провінція, земля тощо))		
	поштова адреса на території України (перебування)	українською мовою: _____	
		латинськими літерами або російською мовою для країн СНД: _____	
серія _____ номер _____			
(документ, що посвідчує особу і підтверджує громадянство виборця)			
(ким видано) _____ (дата видачі) _____			
Дата набуття громадянства України (для осіб, які набули права голосу у зв'язку з набуттям громадянства України) _____			

До заяви додаю такі документи (копії документів):

(дата подання заяви)

(підпис)

Примітка. При поданні заяви особою пред'являється документ, що посвідчує особу і підтверджує громадянство України, – паспорт громадянина України для виїзду за кордон, дипломатичний паспорт, службовий паспорт або тимчасове посвідчення громадянина України (якщо особа недавно набула громадянства України), копія якого додається до заяви.

Заповнюється працівником закордонної дипломатичної установи України

Відмітки (у разі необхідності): _____

_____ (дата прийняття заяви)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище працівника установи)

Заповнюється працівником органу ведення Державного реєстру виборців

Відмітки про перевірку відомостей відповідно до частини п'ятої статті 19
Закону України "Про Державний реєстр виборців"

Відмітки про включення виборця до Державного реєстру виборців

Дата та номер наказу керівника органу ведення Реєстру про внесення запису до Реєстру	
Дата надсилання виборцю повідомлення про включення до Реєстру	

_____ (дата)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище працівника органу)

Відмітки про відмову в задоволенні заяви

	Особа не має права голосу	
Підстави відмови	Перевіркою виявлено невідповідність відомостей, зазначених у заяві та наданих відповідним органом, закладом, установою	
Дата надсилання виборцю повідомлення про відмову в задоволенні заяви		

_____ (дата)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище працівника органу)

Секретар
Центральної виборчої комісії

Т. ЛУКАШ

8

**Примірна форма
заяви виборця, який проживає на території України, щодо зміни його виборчої адреси**

_____ (найменування органу ведення Державного реєстру виборців)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові заявника)

_____ (поштова адреса заявника)

З А Я В А

До Державного реєстру виборців стосовно мене занесені такі персональні дані:

_____ (прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові)

_____ (дата (число, місяць, рік) та місце народження)

_____ (виборча адреса)

Відповідно до статті 20 Закону України "Про Державний реєстр виборців" прошу внести до моєї виборчої адреси такі зміни:

_____ (поштовий індекс)	_____ (країна проживання)	
(Автономна Республіка Крим, область, міста Київ, Севастополь)		
(район, місто обласного (республіканського в Автономній Республіці Крим) значення, до складу якого входить населений пункт)		
(категорія (село, селище, місто) та назва населеного пункту)		
(вулиця, проспект, бульвар, площа, провулок, квартал, куток тощо)		
_____ (номер будинку)	_____ (номер корпусу (крило будинку, олок, секція тощо))	_____ (номер квартири (кімнати))
(інші відомості, які визначають виборчу адресу)		
(мотивування визначення вказаної виборцем, який не має зареєстрованого місця проживання, виборчої адреси)		

До заяви додаю такі документи (копії документів):

_____ (дата подання заяви)

_____ (підпис заявника)

Примітка. До заяви додаються документи (копії документів), що підтверджують відповідні зміни. У разі якщо до заяви додаються копії документів, їх оригінали пред'являються органу ведення Реєстру.

Заповнюється працівником органу ведення Державного реєстру виборців

Відмітки (заповнюються у разі необхідності): _____

_____ (дата прийняття заяви)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Відмітки про перевірку відомостей щодо виборця відповідно до частини третьої або восьмої статті 20 Закону України "Про Державний реєстр виборців"**Відмітки про внесення змін до персональних даних виборця в Державному реєстрі виборців**

Дата та номер наказу керівника органу ведення Реєстру про внесення змін до персональних даних виборця в Реєстрі	
Дата надсилання виборцю повідомлення про внесення змін до його персональних даних у Реєстрі	

_____ (дата)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Відмітки про звернення до органу ведення Реєстру за попередньою виборчою адресою виборця

Дата звернення за допомогою засобів АІТС Реєстру до органу ведення Реєстру	
--	--

_____ (дата)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Відмітки про відмову у задоволенні заяви

Підстави відмови у задоволенні заяви	Особа не включена до Реєстру	
	Перевіркою виявлено невідповідність у змісті відомостей, зазначених у заяві та наданих відповідними органом, закладом, установою	
	Заяву про зміну виборчої адреси визнано необґрунтованою	
	До персональних даних виборця в Реєстрі вже внесено відповідні зміни	
Дата надсилання виборцю повідомлення про відмову в задоволенні заяви		

_____ (дата)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Відмітки про включення виборця до Реєстру

Дата звернення до виборця (у разі необхідності) щодо перевірки чи уточнення відомостей	
Дата та номер наказу керівника органу ведення Реєстру про внесення запису до бази даних Реєстру	
Дата надсилання виборцю повідомлення про його включення до Реєстру	

_____ (дата)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

**Примірна форма
заяви виборця, який проживає чи перебуває за межами України,
щодо зміни його виборчої адреси**

(назва закордонної дипломатичної установи України)

(прізвище, ім'я та по батькові заявника)

(поштова адреса заявника)

З А Я В А

До Державного реєстру виборців стосовно мене занесені такі персональні дані:

(прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові)

(дата (число, місяць, рік) та місце народження)

(виборча адреса)

Відповідно до статті 20 Закону України "Про Державний реєстр виборців" прошу внести до моєї виборчої адреси такі зміни:

(країна проживання (перебування))

(субнаціональна адміністративно-територіальна одиниця (штат, провінція, земля тощо))

Поштова адреса за провінціями
країни проживання
(перебування)

українською мовою: _____

латинськими літерами або російською мовою для країн СНД: _____

До заяви додаю такі документи (копії документів):

(дата подання заяви)

(підпис заявника)

Примітка. До заяви додаються документи (копії документів), що підтверджують відповідні зміни. У разі якщо до заяви додаються копії документів, їх оригінали пред'являються працівнику закордонної дипломатичної установи України.

Заповнюється працівником закордонної дипломатичної установи України

Відмітки (заповнюються у разі необхідності): _____

_____ (дата прийняття заяви)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Заповнюється працівником органу ведення Державного реєстру виборців

Відмітки про перевірку відомостей щодо виборця відповідно до частини третьої або восьмої статті 20 Закону України "Про Державний реєстр виборців"

Відмітки про внесення змін до персональних даних виборця в Державному реєстрі виборців

Дата та номер наказу керівника органу ведення Реєстру про внесення змін до персональних даних виборця в Реєстрі	
Дата надсилання виборцю повідомлення про внесення змін до його персональних даних у Реєстрі	

_____ (дата)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Відмітки про звернення до органу ведення Реєстру за попередньою виборчою адресою виборця

Дата звернення за допомогою АІТС Реєстру до органу ведення Реєстру	
--	--

_____ (дата)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Відмітки про відмову у задоволенні заяви

Підстави відмови у задоволенні заяви	Особа не включена до Реєстру	
	Перевіркою виявлено невідповідність у змісті відомостей, зазначених у заяві та наданих відповідними органом, закладом, установою	
	Заяву про зміну виборчої адреси визнано необґрунтованою	
	До персональних даних виборця в Реєстрі вже внесено відповідні зміни	
Дата надсилання виборцю повідомлення про відмову в задоволенні заяви		

_____ (дата)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Відмітки про включення виборця до Реєстру

Дата звернення до виборця (у разі необхідності) щодо перевірки чи уточнення відомостей	
Дата та номер наказу керівника органу ведення Реєстру про внесення запису до бази даних Реєстру	
Дата надсилання виборцю повідомлення про його включення до Реєстру	

_____ (дата)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (найменування органу ведення Державного реєстру виборців)

_____ (прізвище, власне ім'я (усі власні імена), по батькові заявника)

_____ (виборча адреса заявника)

З А Я В А

Прошу тимчасово змінити місце мого голосування на _____

_____ (вид, назва виборів (повторне голосування) або назва референдуму та дата їх (його) проведення)

на виборчу дільницю (дільницю для голосування), в межах якої знаходиться
адреса: _____

_____ (адреса, де громадянин перебуватиме в день виборів (повторного голосування) або референдуму)

або на виборчу дільницю (дільницю для голосування)

_____ (номер виборчої дільниці із зазначенням виборчого округу та його номера (за наявності) чи

_____ номер дільниці для голосування із зазначенням назви населеного пункту)

у зв'язку з _____

_____ (мотивування необхідності тимчасової зміни місця голосування)

Мої ідентифікаційні персональні дані:

Дата народження (число, місяць, рік)	
Місце народження	

" ____ " _____ 20 ____ року

_____ (підпис)

Одеська обласна організація Всеукраїнської громадської організації «Комітет виборців України»

Одеська обласна організація Всеукраїнської громадської організації «Комітет виборців України» (ООО ВГО КВУ) - неурядова незалежна громадська організація, місією якої є активізація громадян до участі в управлінні державою та реалізації своїх конституційних прав, а також сприяння проведенню вільних, чесних та демократичних виборів в Україні.

Метою діяльності організації є не лише допомога конкретним людям у вирішенні їх конкретних питань, а й ініціювання інституційних змін, які б наблизили українське суспільство до демократичних стандартів.

Діяльність організації включає в себе такі основні напрямки:

Сприяння максимально чесному і законному ходу виборчих кампаній.

Організація здійснює системне спостереження за ходом виборчих кампаній, інформування громадськості про хід виборчого процесу, привернення уваги виборчих комісій, влади і громадськості до найгостріших проблем, пов'язаних з ходом виборчих кампаній. Окрім цього організацією проводяться тренінги для членів виборчих комісій, кампанії з просвіти виборців, надається безкоштовна юридична допомога виборцям.

Вартові демократії (watchdog):

В рамках цього напрямку діяльності організація постійно проводить моніторинг діючої влади, що включає в себе: аналіз виконання передвиборчих обіцянок, спостереження за роботою органів місцевого самоврядування та виконавчої влади, розвитком та діяльністю партій як основного посередника у комунікації між виборцем і владою, діяльністю депутатів різних рівнів, сільських, селищних та міських голів.

Розвиток громадянського суспільства в Одеській області:

В рамках цього напрямку організація проводить просвітницькі кампанії і програми для підвищення правової освіти громадян, здійснює проекти спрямовані на інформаційно-методологічну підтримку громадських організацій і ініціативних груп громадян в районах області, проводить конкурси мікро-грантів. Розробляє та впроваджує локальні нормативно-правові акти.

Сприяння розвитку місцевого самоврядування:

В рамках цього напрямку проводяться навчальні семінари та тренінги для депутатів місцевих рад, організовується стажування, видається та поширюються навчальна література.

***Odessa Regional Organization
of All-Ukrainian NGO
«Committee of Voters of Ukraine»***

Odessa Regional Organization of All-Ukrainian NGO “Committee of Voters of Ukraine” is non-governmental independent public organization. Its mission is the intensification of the citizen’s participations in the governance and the realization of their constitutional rights, also help in the holding of the free, fair and democratic elections in Ukraine.

The aim of the organization is not only the help to the certain people in solving their problems, but also the initiation of the institutional changes which would make Ukraine closer to the democratic standards.

Activity of the organization includes next key directions:

Promotion to the fair and lawful course of election campaigns.

Organization implements systematic monitoring of course of the electoral campaigns, informs society about course of the electoral process, turns the mind of the election commissions, authority and society to the most urgent problems of electoral process course. Besides, the organization provides trainings for the members of the election commissions, educational campaigns for the electorate, gives free juridical help for electorate.

Guardians of democracy (watchdog).

In this direction of the organization’s work it constantly monitors the authority. It includes analysis of execution of pre-election promises, supervision of Local Governments, execution power, development and activities of political parties as the main facilitator in communication between voters and authority, activities of the deputies of the different levels, heads of the local councils.

Development of the civic society in Odessa’s region.

In this area organization holds educational campaigns and programs for the raising of the law education of citizens; organize projects which directed to informational and methodological support of the NGOs and the initiative groups of the citizens in the region, carries out micro grand contests. Develops and implements local regulations.

Promotion to the development of the Local Government

In this field of the organization’s activities educational seminars and trainings for deputies of local councils, organization of traineeships, publishing and distribution of the educational literature are carried out.

Правозахисна та правопросвітня діяльність:

В рамках організації постійно діє юридична приймальня, проводиться моніторинг дотримання прав людини, надається безкоштовна правова допомога громадянам. Отримана інформація щодо порушень прав людини аналізується, робляться висновки щодо оптимальних варіантів захисту прав людини та рекомендації щодо ліквідації (мінімізації) таких порушень.

Одеська обласна організація ВГО КВУ створена у 1997 р. (легалізована у 1998 р.), як юридична особа здійснює свою діяльність з 2004 р. Організація постійно проводить різноманітні публічні та медіа-заходи, які широко висвітлюються у ЗМІ та Інтернеті, має власний інформаційний портал www.izbirkom.od.ua та громадсько-політичну обласну газету “ІзбірКом”. В районах Одеської області виконання проектів організації забезпечують 3 районні організації (Білгород-Дністровська, Котовська, Роздільнянська районні організації ВГО КВУ) та районні представництва в Ізмаїльському та Ренійському районах. Організація тісно співпрацює з місцевими, всеукраїнськими та міжнародними громадськими організаціями, ЗМІ, органами виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Організація з 1998 р. має великий досвід виконання просвітницьких, правозахисних, моніторингових, тренінгових та інформаційно-аналітичних місцевих, регіональних та міжнародних проектів (підтриманих ABA/ROLI, NED, NDI, Charles Mott Foundation, ОБСЄ, Development Associates, inc, MSI та проектом „Гдіна Україна”, Посольствами США, Польщі і Нідерландів в Україні, МФ „Відродження”, канадсько-українською Фундацією «Демократичні інституції і практики», Східноєвропейським демократичним центром, Фрідом Хаус, Black Sea Trust for Regional Cooperation, UNITER та фондом „Східна Європа”, тощо) як власних, так і в якості регіонального партнера ВГО “Комітет виборців України”.

***Одеська обласна організація
ВГО “Комітет виборців України”***

***Юридична та фактична адреса:
65091, Україна, м. Одеса, вул. Садикувська, 25***

***Поштова адреса: 65023, Україна, м. Одеса, а/с 209
Телефон/факс (048)716-40-18, (048)716-46-83***

***Електронна пошта:
odesakvu@ukr.net***

***Інтернет-сторінки:
www.cvu.od.ua, www.izbirkom.od.ua***

Activity in the field of Human Right's protection.

There is a permanent legal reception in the organization. It monitors human rights, gives free legal aid to citizens. The information about violation of human rights are analyzed, organization makes conclusions for the optimal protection of human rights and makes the recommendations for the elimination (minimization) of such violations.

Odessa Regional Organization of All-Ukrainian NGO "Committee of Voters of Ukraine" was founded in the 1997 –th. (was legalized in the 1998-th). It operates as a legal entity from the 2004-th. Organization permanently holds different public and media events, which are widely media coverage, has its own web site www.izbirkom.od.ua and social and political region newspaper "Izbirkom". 3 district organizations (Belgorod-Dnestrovskiy's, Kotovsk's and Rozdelnaya's organizations of the All-Ukrainian NGO "Committee of Voters of Ukraine") and district offices in the Ismail's and Reny's districts carry out the projects of the organization in the districts of the Odessa's region. Organization closely collaborates with local, national and international civic organizations, media, executive power and local governments.

From the 1998-th organization has a big experience of carrying out educational, Human Rights, monitoring, training, informational and analytical projects at the local, regional and international levels (which were supported by ABA/ROLI, NED, NDI, Charles Mott Foundation, OCSE, Development Associates inc., MSI, project "Worthy Ukraine", embassies of USA, Poland and Netherlands in Ukraine, "International Renaissance Foundation", Ukrainian and Canadian Foundation "Democratic institutes and practices", Eastern European democratic center, Freedom House, Black Sea Trust for Regional Cooperation, UNITER, foundation "Eastern Europe", etc.). In those projects All-Ukrainian NGO "Committee of Voters of Ukraine" was an organizer or a partner of All-Ukrainian NGO "Committee of Voters of Ukraine"

***Odessa Regional Organization of
All-Ukrainian NGO "Committee of Voters of Ukraine"***

Address:

p.o. box 209, Odessa 65023 Ukraine

Telephone number: (048)716-40-18, 716-46-83

Fax number: (048)716-40-18

E-mail:

odesakvu@ukr.net,

Web site:

www.cvu.od.ua, www.izbirkom.od.ua

**Одеська обласна організація
Всеукраїнської громадської організації
«КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ»**

Будемо щиро вдячні за відгуки, побажання,
рекомендації стосовно вміщених у виданні матеріалів.

Для листів: 65023, м. Одеса, а/с 209

Телефон/факс: 048-716-40-18,

телефон: 048-716-46-83

Електронна пошта: odesakvu@ukr.net

Інтернет-сторінки:

www.cvu.od.ua, www.izbirkom.od.ua

**Збірка
ДОТРИМАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСАД
ВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ
В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ:
ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, РЕКОМЕНДАЦІЇ**

Авторський колектив: Бринош І., Бойко А.

Редактор — Бринош І.

Коректор - Васіна О.

Комп'ютерна верстка — Васіна О.

Дизайн обкладинки — Швець Д.

Підписано до друку 23.05.2011 р.

Наклад — 600 примірників

Надруковано СПД Швець Д.А.

Свідоцтво про державну реєстрацію ВО2 №425616

ОДЕСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
“КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ”

ODESSA REGIONAL ORGANIZATION OF ALL-UKRAINIAN NGO
“COMMITTEE OF VOTERS OF UKRAINE”